

Oslo kommune
Bydel St. Hanshaugen

Møteinnkalling 2/09

Møte: Miljø- og byutviklingskomiteen
Møtested: Akersbakken 27
Møtetid: onsdag 25. mars 2009 kl. 19.00
Sekretariat: 23475652

SAKSKART

Åpen halvtime
Godkjenning av innkalling
Godkjenning av sakskart
Eventuelt

Saker til behandling

Sak 9/09	MBK-protokoll februar 2009	ii
Sak 10/09	Brageveien 1 A Gnr/Bnr 217/41 - Bruksendring til servering - United Bakeries....	9
Sak 11/09	Belysningsplan Oslo sentrum - høringsutkast.....	14
Sak 12/09	Leie av kommunal grunn for Aftenpostens avistraller.....	22
Sak 13/09	Orientering om sykkeltraseer i bydelen, ordinære sykkelstativ og bysykkelstativ.	23
Sak 14/09	Bislet Bad, Pilestredet 60 - forslag om fredning i medhold av kulturminneloven - høring.....	31

Referatsaker

Bydel St. Hanshaugen

leder

sekretær

Sak 9/09 MBK-protokoll februar 2009

Arkivsak: 200900519
Arkivkode: 00
Saksbehandler: Kristin Kaus

Saksgang	Møtedato	Saknr
Miljø- og byutviklingskomiteen	25.03.09	9/09

MBK-PROTOKOLL FEBRUAR 2009

Protokoll 1/09

Møte: Miljø- og byutviklingskomiteen
Møtested: Akersbakken 27
Møtetid: onsdag 18. februar 2009 kl. 19.00
Sekretariat: 23 47 56 52

Møteleder: Erlend Sølvsberg (F)

Tilstede: Hans Petter de Fine (R)
Torkild Strandvik (V)
Gudmund Brede (A)
Andreas Meeg-Bentzen (H)

Forfall: Aud Gundersen (SV)
Beate Svenningsen(A)

Som vara møtte: Åsmund Strand Johansen (SV)

I tillegg møtte:

Møtesekretær: Elin Løvseth

Åpen halvtime

Tilstede på åpen halvtime var Erling Amble på vegne av sameiet St.Hanshaugterrassen II AS. Han ba om at bydelen kommer med et utspill til Samferdselsetaten (SAM) og overleverte komiteen uttalelser fra naboene fra i fjor høst (2 av disse er BU/komiteen kjent med, ref. sak september 08, samt et forslag til uttalelse.

Naboene mener at :

Taxiholdeplassen må ikke legges i Geitmyrsveien da dette blir mer støy og forurensning for de som bor ved plassen. Videre vil alle taxiturene nå måtte gå via Geitmyrsveien/ Brandts gate da det ikke vil være mulig å kjøre direkte ut i Ullevålsveien. De mener at taxiholdeplass i Geitmyrsveien vil beslaglegge parkeringsplasser. De er ikke enige i flytting av returpunktet fra plassen til andre siden av Ullevålsveien , 47.

Fra Adm: Bydelsutvalget har i tidligere uttalelser anbefalt en opprydding på plassen og en plassløsning i tråd med forslag fra SAM . Har anbefalt flytting av returpunkt og taxiholdeplass til hjørnet ved Ullevålsveien 47. Bydelsutvalgets siste orientering om status i saken var i november 08.

Administrasjonen har først 19.2 mottatt de siste dokumenter i saken, byggeplan(tegninger/skisser) , for eventuell kommentar/uttalelse i løpet av uke 10.

Godkjenning av innkalling og sakskart

Godkjent

Sak 1 /09 Protokoll MBK-møte desember 2008

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Godkjent

Votering:

Enstemmig

Vedtak:

Godkjent

Sak 2 /09 Varsel om regulering Rådhusgata 27 og Øvre Vollgate 7 - 9

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget ønsker å uttale seg først når reguleringsplanen sendes ut på offentlig høring.

Votering:

Enstemmig

Vedtak:

Bydelsutvalget ønsker å uttale seg først når reguleringsplanen sendes ut på offentlig høring.

Sak 3 /09 Akersveien 17 - 29 / Rosingsgate m.fl. - forslag til reguleringsplan

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget anbefaler ikke planforslaget.

Bydelsutvalget mener dette uti fra en samlet vurdering av barnehagens begrensede uteareal og kvaliteten på dette, manglende parkeringsmuligheter på egen grunn samt en sannsynlig økning av de trafikale problemer i området ved etablering av ytterligere en barnehage i området.

Behandling:

Endringsforslag fra Andreas Meeg-Bentzen (H):

Bydelen har behov for barnehager: Det er lite areal tilgjengelig for barnehager i bydelen, og Bydelsutvalget finner det riktig å bruke tilgjengelig areal som ikke reduserer parkene i bydelen. Bydelsutvalget viser til erfaringene fra Heyftes barnehage og bydelsdirektørens saksfremstilling i forbindelse med Akersveien 26/26, hvor det er vedtatt bygget en større barnehage, og legger til grunn at foreldre også i en eventuell barnehage i Rosings gate i liten grad vil bruke bil til barnehage.

Til tross for mange gjennomførte og pågående barnehageprosjekter, vil bydelen fortsatt ha stort behov for barnehageplasser.

Bydelsutvalget anbefaler derfor planforslaget.

Votering:

Bydelsdirektørens forslag satt opp mot Høyres og falt mot 2 stemmer (R, V)

Vedtak:

Bydelen har behov for barnehager: Det er lite areal tilgjengelig for barnehager i bydelen, og Bydelsutvalget finner det riktig å bruke tilgjengelig areal som ikke reduserer parkene i bydelen. Bydelsutvalget viser til erfaringene fra Heyftes barnehage og bydelsdirektørens saksfremstilling i forbindelse med Akersveien 26/26, hvor det er vedtatt bygget en større barnehage, og legger til grunn at foreldre også i en eventuell barnehage i Rosings gate i liten grad vil bruke bil til barnehagen.

Til tross for mange gjennomførte og pågående barnehageprosjekter, vil bydelen fortsatt ha stort behov for barnehageplasser.

Sak 4 /09 Osterhaus' gate 22 planforslag til offentlig ettersyn

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

1. Bydelen har vært initiativtager i denne saken, og har ved tidligere uttalelser uttrykt at det er et stort behov for arealer til skole, barnehager og andre leke- og oppholdsarealer innenfor dette kvartalet. Det er dette kvartalet som i Planprogram for Hausmannsområdet, som følge av den omfattende boligutviklingen i Hausmannsområdet, ble utpekt til å skulle imøtekomme nettopp slike behov for området. Bydelsutvalget merker seg at i henhold til Planprogrammet så kan boliger reguleres inn i dette kvartalet bare dersom det ikke er behov for offentlig formål på hele/deler av kvartalet.
Bydelsutvalget kan se at en regulering der boligformål tas ut av planområdet vil få negative økonomiske konsekvenser for kommunen. Imidlertid må dette området benyttes til det som det er mest behov for i dette området; arealer for barn og unge. Casestudiet fra Hausmannsområdet "Fra bakgården til Oslo City", viser nettopp at det er et svært stort behov for at dette kvartalet ensidig blir regulert til og forbeholdt opphold og aktiviteter for barn og unge.
Bydelsutvalget mener derfor at forslaget om boligregulering må tas ut av planen.
2. Bydelsutvalget viser til sin tidligere uttalelse, BUSak 181/2008 og ber om at det arbeides videre med sikte på etablering av barnehage i Hausmannsgate 37-39.
3. Bydelsutvalget ser at dersom boligformålet tas ut av planforslaget, så vil planområdet være stort nok til å klare normens krav til uteareal for barnehage med 9 avdelinger. Resterende areal på området må opparbeides til leke- og oppholdsareal tilpasset større barn. Dersom det kan godtas at normen ikke tilfredsstilles fullt ut, så vil området i tillegg til barnehagedrift kunne tilrettelegges som et enda større og utfordrende leke og aktivitetsområde for barn og ungdom i området.
4. Dersom boligregulering beholdes og veiledende utearealsnorm skal legges til grunn for dimensjonering av denne barnehagen, så ser bydelsutvalget at dette kan innebære en reduksjon av barnehagens størrelse fra 9 til 6 avdelinger.
5. Bydelsutvalget mener at bevaring av garasjene inne på området bør vike dersom de er til hinder for en videreutvikling av kvartalet med mål om gode og tilstrekkelige uteareal for barnehagen. Bare dersom boligformål tas ut av planen bør det vurderes om det er rom for at flere bygninger kan sikres bevart. De kan da tilknyttes barnehagen, for

eksempel som areal til lagring/ plassering av vogner, uteleker og lignende eller benyttes i forbindelse med andre aktiviteter på området.

6. Dersom boligformålet tas ut av planområdet mener bydelsutvalget at det bør kunne tillates innregulert en mindre og lavere bebyggelse på området, som vil kunne fungere som støyskjerming, fange opp et mulig arealbehov knyttet til barnehage/skole, og for å kunne gi kvartalet en god estetisk utforming.

Behandling:

Hans Petter de Fine (R) ba komiteen vurdere hans habilitet i saken. Komiteens vurdering: inhabil.

Endringsforslag til bydelsdirektørens forslag punkt 5 fra Torkild Strandvik (V):

Bydelsutvalget mener at garasjene inne på området må bevares.

Votering:

Bydelsdirektørens forslag punkt 1-4 enstemmig

Bydelsdirektørens punkt 5 satt opp mot Venstres og vedtatt mot 1 stemme (V)

Bydelsdirektørens punkt 6 enstemmig.

Vedtak:

1. *Bydelen har vært initiativtager i denne saken, og har ved tidligere uttalelser uttrykt at det er et stort behov for arealer til skole, barnehager og andre leke- og oppholdsarealer innenfor dette kvartalet. Det er dette kvartalet som i Planprogram for Hausmannsområdet, som følge av den omfattende boligutviklingen i Hausmannsområdet, ble utpekt til å skulle imøtekomme nettopp slike behov for området. Bydelsutvalget merker seg at i henhold til Planprogrammet så kan boliger reguleres inn i dette kvartalet bare dersom det ikke er behov for offentlig formål på hele/deler av kvartalet. Bydelsutvalget kan se at en regulering der boligformål tas ut av planområdet vil få negative økonomiske konsekvenser for kommunen. Imidlertid må dette området benyttes til det som det er mest behov for i dette området; arealer for barn og unge. Casestudiet fra Hausmannsområdet "Fra bakgården til Oslo City", viser nettopp at det er et svært stort behov for at dette kvartalet ensidig blir regulert til og forbeholdt opphold og aktiviteter for barn og unge. Bydelsutvalget mener derfor at forslaget om boligregulering må tas ut av planen.*
2. *Bydelsutvalget viser til sin tidligere uttalelse, BUSak 181/2008 og ber om at det arbeides videre med sikte på etablering av barnehage i Hausmannsgate 37-39.*
3. *Bydelsutvalget ser at dersom boligformålet tas ut av planforslaget, så vil planområdet være stort nok til å klare normens krav til uteareal for barnehage med 9 avdelinger. Resterende areal på området må opparbeides til leke- og oppholdsareal tilpasset større barn. Dersom det kan godtas at normen ikke tilfredsstilles fullt ut, så vil området i tillegg til barnehagedrift kunne tilrettelegges som et enda større og utfordrende leke og aktivitetsområde for barn og ungdom i området.*
4. *Dersom boligregulering beholdes og veiledende utearealsnorm skal legges til grunn for dimensjonering av denne barnehagen, så ser bydelsutvalget at dette kan innebære en reduksjon av barnehagens størrelse fra 9 til 6 avdelinger.*
5. *Bydelsutvalget mener at bevaring av garasjene inne på området bør vike dersom de er til hinder for en videreutvikling av kvartalet med mål om gode og tilstrekkelige uteareal*

for barnehagen. Bare dersom boligformål tas ut av planen bør det vurderes om det er rom for at flere bygninger kan sikres bevart. De kan da tilknyttes barnehagen, for eksempel som areal til lagring/ plassering av vogner, uteleker og lignende eller benyttes i forbindelse med andre aktiviteter på området.

- 6. Dersom boligformålet tas ut av planområdet mener bydelsutvalget at det bør kunne tillates innregulert en mindre og lavere bebyggelse på området, som vil kunne fungere som støyskjermning, fange opp et mulig arealbehov knyttet til barnehage/skole, og for å kunne gi kvartalet en god estetisk utforming.*

Sak 5 /09 Varsel om igangsatt arbeid med reguleringsplaner for Geitmyra

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

1. Bydelsutvalget viser til bydelsutvalgets tidligere uttalelser til saken, senest bydelens uttalelse til planinitiativet, datert 23.6.2008 og fastholder uttalelsene.
2. Bydelsutvalget ønsker barnehage på området, men har tidligere uttrykt skepsis til plassering av barnehagen i det nordøstre hjørnet av Geitmyra. Bydelens uttalelser støttes av Helse- og velferdsetaten i flere uttalelser, sist i forbindelse med høringsuttalelse til planinitiativet, datert 26.6.2008. Lokaliseringen mellom tre sterkt trafikkerte veier gjør at tomte er spesielt utsatt for både støy og høy luftforurensning. Bydelsutvalget mener at en må finne en annen plassering for barnehagen dersom luftkvaliteten ved barnehagen ikke viser seg å kunne tilfredsstillende nasjonale mål og anbefalte grenseverdier for støy og luftforurensning.
3. Bydelsutvalget synes for øvrig det er spennende at det verneverdige huset i Kierschows gate 9 skal innlemmes i reguleringen, og at EBY ser for seg at huset kan brukes til bydelsrettede aktiviteter. Bydelsutvalget mener at huset bør kunne benyttes til noe av det som bydelsutvalget har vært inne på tidligere og med fokus på bærekraftig utvikling; besøkssenter (miljø/økologi), byttesentral, prøvekjøkken og økologisk cafe eller det kan huse andre behov som aktualiserer seg i forbindelse med at Geitmyra skal gjøres mer åpen og tilgjengelig for allmenheten.
4. Bydelsutvalget er kjent med at Renovasjonsetaten og Bydel Sagene ønsker etablert en minigjenbruksstasjon på Geitmyra. Etablering av en minigjenbruksstasjon på Geitmyra vil være i tråd med bydelsutvalgets ønske og vedtak om å legge til rette for flere gjenbruksstasjoner i bydelen og bydelsutvalgets ide om Geitmyra som et område med fokus på bærekraftig utvikling. Bydelen ønsker innpasset en minigjenbruksstasjon på Geitmyra.

Votering:

Enstemmig

Vedtak:

- 1. Bydelsutvalget viser til bydelsutvalgets tidligere uttalelser til saken, senest bydelens uttalelse til planinitiativet, datert 23.6.2008, og fastholder uttalelsene.*

2. *Bydelsutvalget ønsker barnehage på området, men har tidligere uttrykt skepsis til plassering av barnehagen i det nordøstre hjørnet av Geitmyra. Bydelens uttalelser støttes av Helse- og velferdsetaten i flere uttalelser, sist i forbindelse med høringsuttalelse til planinitiativet, datert 26.6.2008. Lokaliseringen mellom tre sterkt trafikkerte veier gjør at tomta er spesielt utsatt for både støy og høy luftforurensning. Bydelsutvalget mener at en må finne en annen plassering for barnehagen dersom luftkvaliteten ved barnehagen ikke viser seg å kunne tilfredsstillende nasjonale mål og anbefalte grenseverdier for støy og luftforurensning.*
3. *Bydelsutvalget synes for øvrig det er spennende at det verneverdige huset i Kierschows gate 9 skal innlemmes i reguleringen, og at EBY ser for seg at huset kan brukes til bydelsrettede aktiviteter. Bydelsutvalget mener at huset bør kunne benyttes til noe av det som bydelsutvalget har vært inne på tidligere og med fokus på bærekraftig utvikling; besøkssenter (miljø/økologi), byttesentral, prøvekjøkken og økologisk cafe eller det kan huse andre behov som aktualiserer seg i forbindelse med at Geitmyra skal gjøres mer åpen og tilgjengelig for allmenheten.*
4. *Bydelsutvalget er kjent med at Renovasjonsetaten og Bydel Sagene ønsker etablert en minigjenbruksstasjon på Geitmyra. Etablering av en minigjenbruksstasjon på Geitmyra vil være i tråd med bydelsutvalgets ønske og vedtak om å legge til rette for flere gjenbruksstasjoner i bydelen og bydelsutvalgets ide om Geitmyra som et område med fokus på bærekraftig utvikling. Bydelen ønsker innpasset en minigjenbruksstasjon på Geitmyra.*

Sak 6 /09 Jernbanetorget 1 Gnr/Bnr 207/76 - varsel om oppstart av reguleringsarbeid

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget ønsker å avgi uttalelse i saken først når reguleringsforslaget foreligger.

Votering:

Enstemmig.

Vedtak:

Bydelsutvalget ønsker å avgi uttalelse i saken først når reguleringsforslaget foreligger.

Sak 7 /09 Beboerparkering -Klager i forbindelse med oppstart av beboerparkeringsprosjektet

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

1. Bydelsutvalget kan forstå Trafikketatens vurdering av klager fra beboere utenfor prøveområdet for beboerparkering i bydelen og forstår etatens konklusjoner. Bydelsutvalget skjønner også de frustrasjonene mange beboere rett utenfor prøveområdet føler. Bydelsutvalget mener at alle klagen viser at ordningen har fått uheldige virkninger i enkelte områder. Da problemene er åpenbare allerede ved prosjektets oppstart mener

bydelsutvalget at en bør forsøke å få til noen små endringer av grensene eller mulighet for å søke på beboerkort også for noen beboere utenfor beboerområdet.

De fleste klagen har kommet fra beboere i Stensgata og fra deler av Ullevålsveien.

Bydelsutvalget ber derfor om en utvidelse av prøveområdet eller muligheter for å søke på beboerkort for alle beboere med adresse Stengsgaten. Argumentene for dette er at det i denne gaten er få tverrgater, høye hus med mange leiligheter og at beboerne i området har begynt med dobbeltparkering. Dobbeltparkering her vil kunne utgjøre en sikkerhetsrisiko. I tillegg bør vurderes inkludert i prøveordningen også beboere med adresse Ullevålsveien syd/oddetall, i prøveområdets grenselinje, da dette vil lette parkeringssituasjonen for beboere i de bakenforliggende kvartaler utenfor prøveområdet.

2. Alternativt mener bydelsutvalget det bør vurderes å forkorte prøveperioden. Dette fordi en sikkert mye tidligere enn om et år kan si om ordningen fungerer godt og etter hensikten for de som bor innenfor prøveområdet.

Behandling:

Endringsforslag fra Åsmund Strand Johansen (SV):

Punkt 2 utgår

Endringsforslag fra Torkild Strandvik (V):

Ordningen bør begrenses til 31. juni 2009.

Votering:

Bydelsdirektørens forslag punkt 1 enstemmig vedtatt

Bydelsdirektørens forslag punkt 2 satt opp mot Johansens og vedtatt mot 1 stemme (SV)

Bydelsdirektørens forslag punkt 2 satt opp mot endringsforslaget til V og vedtatt mot 2 stemmer (V, F).

Vedtak:

1. *Bydelsutvalget kan forstå Trafikketatens vurdering av klager fra beboere utenfor prøveområdet for beboerparkering i bydelen og forstår etatens konklusjoner. Bydelsutvalget skjønner også de frustrasjonene mange beboere rett utenfor prøveområdet føler.*

Bydelsutvalget mener at alle klagen viser at ordningen har fått uheldige virkninger i enkelte områder. Da problemene er åpenbare allerede ved prosjektets oppstart mener bydelsutvalget at en bør forsøke å få til noen små endringer av grensene eller mulighet for å søke på beboerkort også for noen beboere utenfor beboerområdet.

De fleste klagen har kommet fra beboere i Stensgata og fra deler av Ullevålsveien.

Bydelsutvalget ber derfor om en utvidelse av prøveområdet eller muligheter for å søke på beboerkort for alle beboere med adresse Stensgata. Argumentene for dette er at det i denne gaten er få tverrgater, høye hus med mange leiligheter og at beboerne i området har begynt med dobbeltparkering. Dobbeltparkering her vil kunne utgjøre en sikkerhetsrisiko. I tillegg bør vurderes inkludert i prøveordningen også beboere med adresse Ullevålsveien syd/oddetall, i prøveområdets grenselinje, da dette vil lette parkeringssituasjonen for beboere i de bakenforliggende kvartaler utenfor prøveområdet.

2. *Alternativt mener bydelsutvalget det bør vurderes å forkorte prøveperioden. Dette fordi en sikkert mye tidligere enn om et år kan si om ordningen fungerer godt og etter hensikten for de som bor innenfor prøveområdet.*

Sak 8 /09 Utarbeidelse av lokal miljø- og klimahandlingsplan for Bydel St. Hanshaugen - prosess

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelens miljø- og klimahandlingsplan fremlegges for behandling i bydelsutvalgets april møte.

Behandling:

Endringsforslag fra Gudmund Brede (A):

1. Bydelsutvalget ønsker en sak som belyser alle konkrete tiltak som bydelen gjør på miljø- og klimaområdet.
2. I etterkant av denne saken ønsker bydelsutvalget å få utarbeidet en miljø- og klimahandlingsplan for Bydel St. Hanshaugen som spiller på det gode arbeidet bydelen allerede gjør og som tar tak i nye områder og tiltak.

Votering:

Bydelsdirektørens forslag satt opp mot Bredes og falt mot 2 stemmer (H, F)

Vedtak:

1. *Bydelsutvalget ønsker en sak som belyser alle konkrete tiltak som bydelen gjør på miljø- og klimaområdet.*
2. *I etterkant av denne saken ønsker bydelsutvalget å få utarbeidet en miljø- og klimahandlingsplan for Bydel St. Hanshaugen som spiller på det gode arbeidet bydelen allerede gjør og som tar tak i nye områder og tiltak.*

Referatsaker

Periode: 19. november 2008 - 18. februar 2009

Sak nr.	Arkivsak	Tittel
1/09	200800799-17	Samferdselsetatens handlingsplan for universell utforming 2009-2012
2/09	200800922-3	Byrådets sak 12/2008 - Aksjon skolevei 2008, fartsgrenser og fartsdempere
3/09	200601588-2	Lovlige graffitivegger - orientering om halvårlig forsøksprosjekt med stenging
4/09	200802440-2	Bjerregaards gate 1 Gnr/Bnr 218/44 - Varsel om pålegg og tvangsmulkt

Bydelsdirektørens forslag til vedtak
Godkjent

Sak 10/09 Brageveien 1 A Gnr/Bnr 217/41 - Bruksendring til servering - United Bakeries

Arkivsak: 200900360

Arkivkode: 532.7

Saksbehandler: Elin Løvseth

Saksgang	Møtedato	Saknr
Helse- og sosialkomiteen	24.03.09	15/09
Miljø- og byutviklingskomiteen	25.03.09	10/09
Bydelsutvalget	31.03.09	39/09

BRAGEVEIEN 1 A GNR/BNR 217/41 - BRUKSENDRING TIL SERVERING - UNITED BAKERIES

Saksfremstilling:

Bydelen har mottatt fra Plan og bygningsetaten søknad om dispensasjon fra gjeldende reguleringsformål og bruksendring fra bolig /kiosk, til servering og utsalg for lokale i Brageveien 1 (tidligere La Sosta). Lokalet ligger i 1.etg. i bygården på hjørnet Brageveien /Ullevålsveien, ved et område regulert til gatetun. Lokalet er et rom på ca 36.4 m2, hvor ca 20 m2 er godkjent bruksendret til kiosk (utsalg), mens det resterende areal er regulert til bolig. Denne delen var tidligere et areal i en treroms leilighet, men som nå er innlemmet i dagens lokale. Det er i 1990 gitt en midlertidig tillatelse til bruksendring fra bolig til forretning for denne delen, men søknadsprosedyren ble ikke fullført fra ansvarlig søker den gang. Virksomhet i lokalet har de senere år, siden år 2000, derfor vært drevet uten formell godkjenning som serveringssted.

Denne søknad om bruksendring ble nabovarslet 11.11.2008. Bydelen kan ikke se at det har kommet naboklager på varslet. Søknaden er sendt Arbeidstilsynet, som ikke har noen innvendinger. Søknad om godkjenning må imidlertid sendes Mattilsynet før oppstart. Tiltakshaver United Bakeries, ønsker lokalet brukt til salg av bakervarer/kaffe, samt at det legges opp til bespising i lokalet (ca 5m2). Det skal ikke foregå produksjon av matvarer i lokalene.

Lokalene inneholder ikke toalett for publikum. Lokalene har ikke universelt utformet inngangsparti, og det søkes om dispensasjon fra kravet.

Bydelsdirektørens vurdering

Bydelsdirektøren finner det underlig at det er drevet serveringsvirksomhet i lokaler som ikke har godkjent bruksendring. Saksgangen i Oslo kommune synes i mange slike saker lite samordnet. For å spare tid sender tiltakshaver søknad om godkjenning parallelt til ulike etater, og de fleste etater godkjenner under forutsetning av andre etaters godkjenning. Det synes imidlertid som om det mangler en samordning og totalvurdering av søknadene, noe som for eksempel kan føre til at et serveringssted starter opp sin virksomhet før det er gitt bruksendring for lokalet. Vi har hatt flere slike saker i bydelen.

Bydelsoverlegen reagerer på at serveringsstedet ikke vil ha kundetoalett. Bydelen har undersøkt hvilke etater som stiller krav om kundetoalett, og funnet ut at det i dag ikke er noen som har

krav om dette hjemlet i sitt lovverk. Bydelen har i denne saken hatt kontakt med Næringssetaten, Mattilsynet og Plan- og bygningsetaten.

Ifølge Plan- og bygningsetaten er det ikke krav om toalett for gjester i Teknisk forskrift til Plan- og bygningsloven, som kun krever toalett for ansatte.

Plan- og bygningsetaten uttaler imidlertid at de også synes dette er en mangel, og at de har hatt temaet oppe på flere møter. Ifølge Plan- og bygningsetaten kan det være en mulighet for å stille nye krav i forskriften nå i og med at den skal revideres i forbindelse med den nye Plan- og bygningsloven, som gjelder fra senere i år. Bydelsdirektøren mener derfor at bydelsutvalget bør be Plan- og bygningsetaten ta opp dette spørsmålet med Statens byggt tekniske etat, som akkurat nå holder på med arbeidet med revisjon av Byggforskriften.

Mattilsynet opplyser at heller ikke Mattilsynets Forskrift om næringsmiddelhygiene til Næringsmiddeloven krever kundetoalett, bare personaltoalett jf. §10 i forskriften.

Næringssetaten opplyser til bydelen at de ikke stiller krav om kundetoalett i forbindelse med vurdering av serveringsbevilling. Krav om kundetoalett kan ikke hjemles i Serveringsloven. I forhold til Alkoholoven kan det vektlegges miljømessige forhold, men det er ikke praksis for å kreve toaletter hjemlet der i Oslo. Næringssetaten mener at endret praksis her derfor må komme etter føringer fra Bystyret. En føring på dette området kunne for eksempel komme som et krav i de nye alkoholpolitiske retningslinjene som skal opp til politisk behandling forhåpentligvis om kort tid. Bydelsdirektøren mener at et toalettkrav bør kunne hjemles i § 1-7a.:Kommunens skjønnsutøvelse ved behandling av søknad om bevilling for salg eller skjenking m.v.

Ved vurderingen av om bevilling bør gis, kan kommunen blant annet legge vekt på antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig. Salg og skjenking av alkoholholdig drikk skal foregå på en slik måte at skadevirkningene begrenses og alkoholpolitiske og sosiale hensyn ivaretas.

Både Næringssetaten, Mattilsynet og Plan- og bygningsetaten uttaler at de synes det er en mangel at en ikke kan kreve kundetoalett på serveringssteder. Imidlertid er restaurantbransjen en servicebransje, og seriøse serveringssteder ønsker selv å gi kundene sine et toaletttilbud i lokalene.

Det er da også bydelsdirektørens oppfatning at de fleste serveringssteder har kundetoalett. Imidlertid er det nå et økende antall bruksendringssaker, hvor små lokaler ønskes tatt i bruk til serveringssteder. Sentrumsområdet utvides og flere serveringssteder etableres i mer typiske boligstrøk.

Bydelsoverlegen mener at mange små serveringssteder uten gjestettoaletter vil kunne skape utilfredsstillende hygieniske forhold både for kundene og for lokalmiljøene.

Bydelsoverlegen mener ut i fra hygieniske betraktninger at det bør stilles krav om at et serveringssted har minimum et toalett til gjestene. Uten toalett vil gjester ikke kunne få utført nødvendig håndvask, stell av barn etc., og med svært få offentlige toaletter i byen vil det også kunne medføre en økende urinering i det offentlige rom. Særlig dersom serveringsstedene også får skjenkebevillinger. Ved infeksjøs utbrudd vil en manglende mulighet for håndvask også øke smitterisikoen i befolkningen.

Bydelsdirektøren mener at det her må være en stor mangel i flere lovverk /forskrifter, og at byen ikke er tjent med at det ikke stilles krav om kundetoalett på serverings- /skjenkesteder.

Bydelsdirektøren kan se at krav om gjestettoalett medfører økte etableringskostnader for eiere av stedene, særlig fordi det også må tilrettelegges for funksjonshemmede/universell utforming. Den nye Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven vil innskjerpe praksisen på dette området.

Bydelsdirektøren mener at serveringssteder lokalisert i en sentervirksomhet imidlertid bør kunne benytte kundetoalettene tilhørende senteret, dersom det er slike.

Bydelsoverlegen mener saken er prinsipiell, og at bydelsutvalget bør reise et prinsipielt spørsmål til andre etater som godkjenner serveringssteder, som Plan- og bygningsetaten, Mattilsynet og Næringsetaten/Bystyret, for om mulig å få endret praksis eller forskrifter slik at krav om kundetoalett kan hjemles bedre.

Bydelsdirektøren mener imidlertid at bydelen også på selvstendig grunnlag kan velge å ikke anbefale bruksendring til servering, dersom det ikke legges opp til kundetoalett i lokalet. Bydelen kan her hjemle sitt syn i Lov om helsetjenesten i kommunene med Forskrift om miljørettet helsevern av 25.4.2003.

Av forskriftens formål kap.1 § 1 fremgår det at formålet er på fremme folkehelse og bidra til gode miljømessige forhold og å sikre befolkningen mot faktorer i miljøet, blant annet biologiske, kjemiske, fysiske og sosiale, som kan ha en negativ innvirkning på helsen. Forskriften gjelder for private og offentlige virksomheter og eiendommer hvis forhold direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen.

I forskriftens kap. 3 ,Miljø- og helsekrav til lokaler, virksomheter og eiendommer § 7,overordnet krav, går det frem at:

”Virksomheter og eiendommer skal planlegges, bygges, tilrettelegges, drives og avvikles på en helsemessig tilfredsstillende måte, slik at de ikke medfører fare for helseskade eller helsemessig ulempe. Med helsemessig ulempe menes forhold som etter en helsefaglig vurdering kan påvirke helsen negativt og som ikke er helt uvesentlig. Når det er grunn til å anta at planlagte eller eksisterende virksomheter og eiendommer kan medføre fare for helseskade eller helsemessig ulempe, skal den ansvarlige for virksomheten utføre de beskyttelsestiltak og ta de forholdsregler som ellers er nødvendige for å forebygge, hindre eller motvirke at slik virkning oppstår”

Av forskriften kap.3 § 9. Helsemessige ulemper som virksomhet eller eiendom påfører omgivelsene fremgår at :

Virksomheter og eiendommer skal planlegges, drives og avvikles, slik at følgende krav til miljøfaktorer overholdes når det gjelder den belastning omgivelsene påføres:

- a) Ved etablering og bruk av støykilder skal det tilstrebes lavest mulig støynivå. Støy og vibrasjoner skal ikke medføre helsemessig ulempe eller overskride helsemessig forsvarlig nivå.
- b) Forurensning i form av utslipp til luft, grunn eller vann skal ikke medføre fare for helseskade eller helsemessig ulempe.
- c) Virksomheter skal planlegges, drives og avvikles slik at ulykker og skader forebygges.
- d) Virksomheter skal håndtere og oppbevare avfall på en helsemessig forsvarlig måte.
- e) Virksomheter skal drives slik at luktplager som er til helsemessig ulempe for omgivelsene unngås.

Av forskriften kap.3 § 10 Helsemessige forhold i virksomheter og eiendommer fremgår det :

Virksomheter og eiendommer der allmennheten har adgang, eller som benyttes av mange mennesker, eller hvor mennesker oppholder seg over lengre perioder, skal i tillegg til bestemmelsene i § 7 til § 9 oppfylle følgende krav:

- a) Virksomheten skal ha tilfredsstillende inneklimate. Lvdforhold og belvsning skal ikke

medføre helsemessig ulempe og skal være tilfredsstillende i forhold til det virksomheten brukes til.

- b) Det skal etableres et forsvarlig renhold med hygienisk tilfredsstillende metoder.
- c) De sanitære anleggene i virksomheten skal ha en helsemessig forsvarlig utforming, kapasitet og standard.
- d) Institusjoner og virksomheter som driver læring, pleie og omsorg mv., skal sikre et godt sosialt miljø.
- e) Virksomheten skal planlegges, drives og avvikles slik at ulykker og skader forebygges.
- f) Virksomheten skal planlegges, drives og avvikles slik at smittsomme sykdommer forebygges

Jf. kap.2, §6 skal det ved vurdering av virkemidler ses hen til den helsemessige gevinst som oppnås ved vedtaket i forhold til vedtakets øvrige konsekvenser. Videre skal det tas hensyn til om forholdet allerede er vurdert i planlegging eller i annen godkjenning etter annet lovverk.

Bydelsoverlegen mener at det med hjemmel i nevnte forskrift bør kunne kreves at kundene på serverings- og skjenkesteder har tilgang på toalett.

Lokalene har ikke universelt utformet inngangsparti, og det søkes om dispensasjon fra kravet. Tiltakshaver mener at en rampe her vil hindre almen ferdsel på fortauet. Bydelsdirektøren kan ikke se at tiltakshavers argumenter kan vektlegges. Nye virksomheter skal tilrettelegges for universell utforming. Bydelsdirektøren mener at det her er mulig å lage en rampe som legges an mot inngangspartiets venstre side. Det er god plass der og plass til rampe må prioriteres på bekostning av areal til eventuell uteservering.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

1. Bydelsutvalget anbefaler ikke at tiltakshaver United Bakeries gis til dispensasjon fra reguleringsformål og bruksendring av lokale i første etasje i Brageveien 1A til formål servering, med mindre kundene kan tilbys et kundetoalett i lokalene.
2. Lokalet må tilrettelegges for universell utforming (her for rullestolbrukere), jf. §§ 9 og 10 i den nye Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven som trådte i kraft fra 1.1.2009. Bydelsutvalget kan ikke se at tiltakshavers argumenter kan vektlegges, da alle nye virksomheter skal tilrettelegges for universell utforming. Bydelsutvalget mener at det er mulig å lage en rampe som legges an mot inngangspartiets venstre side. Plass til rampe må prioriteres på bekostning av areal til eventuell uteservering.
3. Det må sørges for en forskriftsmessig støyisolering og ventilasjonsløsning for lokalet.
4. Bydelsutvalget mener det er uheldig at det i lovverk/forskrift ikke klart fremgår at serverings- og skjenkesteder skal ha kundetoalett. Bydelsutvalget mener at det ut i fra hygieniske betraktninger både for kunder og nærmiljøet bør stilles krav om at et serveringssted har minimum et toalett til kundene. Uten toalett vil kunder ikke kunne få utført nødvendig håndvask, stell av barn etc., og med svært få offentlige toaletter i byen vil det også kunne medføre en økende urinering i det offentlige rom.

Bydelsutvalget ser at det nå kan være en mulighet å stille nye krav i Byggforskriften i og med at den skal revideres i forbindelse med den nye Plan- og bygningsloven.

Bydelsutvalget håper at Plan- og bygningsetaten kan ta opp spørsmålet om kundetoaletter på serverings- og skjenkesteder med Statens byggt tekniske etat, som nå holder på med arbeidet med revisjon av Byggforskriften.

5. Bydelsutvalget ber om at kommunen innfører en praksis hjemlet i Alkoholovens bestemmelser, om å stille krav om kundetoalett for serverings- og skjenkesteder. Bydelsutvalget håper at dette kan tas inn som et krav i de nye alkoholpolitiske retningslinjene for Oslo.

Tone Frønes
Bydelsdirektør

Ingunn Haakerud
bydelsoverlege

Vedlegg:

Søknad om bruksendring

LOV 2008-06-20 nr 42: Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven)

Forskrift om miljørettet helsevern av 7.1.2003, hjemlet i Kommunehelsetjenesteloven

Sak 11/09 Belysningsplan Oslo sentrum - høringsutkast

Arkivsak: 200800510

Arkivkode: 510

Saksbehandler: Elin Løvseth

Saksgang	Møtedato	Saknr
Råd for funksjonshemmede	23.03.09	11/09
Miljø- og byutviklingskomiteen	25.03.09	11/09
Bydelsutvalget	31.03.09	46/09

BELYSNINGSPLAN OSLO SENTRUM - HØRINGSUTKAST

Sammendrag:

Belysningsplanen er et styringsverktøy, som beskriver de overordnede retningslinjer for hvordan byens belysning skal utformes og planlegges i Oslo sentrum. Belysningsplanen skal være et praktisk redskap for å kvalitetssikre at den fremtidige belysning av byens gater og byrom utføres ut i fra et helhetssyn, slik at belysningskonseptet følges og at det er sammenheng mellom estetikk, funksjonalitet, driftsøkonomi og miljøhensyn. Belysningsplanen skal følge Oslo kommunes vedtatte klima- og energistrategi, hvor innføring av dynamisk belysning med kommunikasjon og styring av armaturene er et av virkemidlene. Belysningsplanen skal danne grunnlag for prosjektering ved etablering og rehabilitering av belysningsanlegg.

Belysningsplanen angir mål for belysningen, redegjør for belysningskonsept der man angir hvilke lyskvaliteter belysningen skal ha og hva som skal fremheves i byveven av belysningen. Planen fokuserer på å gi byen en særegen nattidentitet ved å fremheve historiske byplangrep, delområdenes karakter og sikre trygghet og fremkommelighet i byens sentrale deler.

Plandokumentet omtaler både ferdselsbelysningen i gater, plasser og parker, funksjonsbelysning i privat og offentlig sammenheng og gir anbefalinger i forhold til belysning av bygninger og anlegg. Til belysningsplanen følger et plankart og retningslinjer for belysningen. Det gis også en vurdering av driftsmessige og økonomiske forhold med en anbefaling for videreutvikling av belysningsanlegg i Oslo.

Saksframstilling:

Bakgrunn

Planarbeidet er satt i gang på bakgrunn av en prosjektbeskrivelse og oppdragsbrev fra byrådsavdelingen for byutvikling datert 23.10.2007. Denne prosjektbeskrivelsen har igjen sin bakgrunn i forprosjektet "Lysbyen" som ble utarbeidet i 2002.

I prosjektbeskrivelsen er det angitt at; "Belysningsplan for Oslo Sentrum skal vise de overordnede belysningsprinsippene og forslag til metode for hvordan belysning skal gjøres."

Det er videre angitt følgende målsettinger for belysningen:

1. Belysningen skal fremheve særtrekk i utvalgte topografiske strukturer og byroms- og bebyggelsesstruktur i Oslo.
2. Belysningen skal være energieffektiv og skal gis en lysstyrke som er tilpasset årstid og døgntid.
3. Belysningen på steder der offentligheten ferdes skal også fokusere på trafikksikkerhet, fremkommelighet og trygghet.
4. Belysningen skal bidra til å sikre trygghet på de områdene som er mest i bruk, samtidig som belysning skal bidra til å redusere utryggheten i andre områder.

Belysningsplanen er utarbeidet av Oslo kommune på bakgrunn av konsulentoppdrag fra ÅF-Consult og ÅF-Hansen & Henneberg. Arbeidet har vært utført av Plan- og bygningsetaten med en prosjektgruppe bestående av representanter fra Friluftsetaten, Samferdselsetaten og Byantikvaren.

Det har vært gjennomført drøftingsmøter med en referansegruppe som bl.a. har bestått av Hafslund nett, Samferdselsetaten, Nasjonale festningsverk, Statsbygg, Oslo Havn KF, Ruter as, Politiet m.fl. Styringsgruppa for ”Vakker by – Handlingsprogram for estetikk og god byutvikling” har fungert som styringsgruppe for prosjektet.

Dagens belysning i Oslo Sentrum

Den nåværende belysning i Oslo sentrum er hovedsakelig etablert med tanke på biltrafikken, ikke for opphold eller for syklende og gående. De romskapende, estetiske og identitetsskapende aspekter av belysningen kan derfor forbedres.

Godt lys er ikke alene et spørsmål om tilstrekkelig lys, men i høy grad også et spørsmål om optikk og lyskildens kvalitet. Størstedelen av dagens gatebelysning faller på kjørebanelen, mens resten av byromsgulvet som sykkelsti, fortau og fasader ligger i mørket. Kombinert med relativt dårlig avskjerming av lyskildene og ikke optimale reflektorer, medvirker dette til at man opplever en betydelig blending.

Gatebelysningsanleggene bærer preg av slitasje og lyskilder med en lyskvalitet som ikke er optimal. En stor andel er kvikksølvslamper som gir en kald grønn belysning eller høytrykks natriumlys med dårlig fargegjengivelse.

Belysningen som er etablert utover den alminnelige gatebelysning, består primært av Oslo-lykter fra Lykteprogrammet av 1926 og Albertslund-lykten fra Louis Poulsen. Disse lyktene tilfredsstiller ikke moderne krav til belysning. Det er ikke noe gjennomgående prinsipp for belysningen og det forekommer at det i en og samme gate er benyttet mange forskjellige armaturer til gatebelysning.

På tross av at det er plassert mange armaturer over hele sentrum, føles byen mørk om natten. Mange armaturer fremstår mer som blendende lyspunkter i mørket enn at de lyser opp byrommet de er plassert i. Dette skyldes bl.a. rundstrålende parkarmaturer med fullt synlig lyskilde eller at armaturer med reflektor blander. Det er mange fasader i byen som har fått belysning. Med unntak av det arbeidet som er gjort gjennom Hovedstadsaksjonen på Karl Johan er det liten grad av sammenheng og belysningstiltakenes utforming er i stor grad opp til den enkelte gårdeier. Det er stor variasjon i kvaliteten på fasadebelysningen og en del har behov for vedlikehold og oppgradering.

Mål for belysningen

Belysningen i Oslo sentrum skal sikre:

Trygghet og tilgjengelighet

Belysningen skal være av høy kvalitet som gir godt overblikk, øker tilgjengeligheten til et område og gir god belysning både i kjørebanelen og på fortau/gangarealer. Belysningen skal skape gode synsforhold for alle trafikanter og spesielt med henblikk på myke trafikanter. Publikum skal få oversikt over området de ferdes i og kunne vurdere gjenstander og personer i omgivelsene.

Byens særegne nattidentitet

Belysningen skal heve kvaliteten på opplevelsen av byrommet. Byens særegenhet skal understrekes ved at Oslos mange vakre byrom, bygninger og skulpturer synliggjøres. Byens nærhet til vannet og særpregede topografi skal fremheves gjennom belysning av utvalgte elementer.

Energieffektivitet

En heving av kvaliteten på belysningen i Oslo sentrum skal bidra til at Oslo kommune oppnår målsettinger om reduksjon av klimagassutslipp gjennom reduksjon av energiforbruket. Det skal satses på mer energieffektive lyskilder som skal gi et bedre lysutbytte enn dagens armaturer. Belysningsanleggene skal være energimessig optimale i forhold til de belysningsnivåer som angis i belysningsplanen. De miljømessige hensyn skal ivaretas i behandlingen av nye belysningstiltak. Det skal tas høyde for de miljømessige påvirkningene i hele livssyklusen til belysningsanlegget.

Universell utforming

Belysning er et viktig tiltak for svaksynte og god belysning kan bidra til et godt universelt utformet samfunn.

Belysning for universell utforming bør følge følgende prinsipper:

- Belysningen bør framheve kontraster.
- Der farger er viktig for å forstå omgivelsene bør lyskilder med god fargegjengivelse benyttes.
- Lyskilden må ikke blende.
- Skygger som kan kamuflere en mulig hindring bør unngås.
- Belysningen av inngangspartier skal ha et høyt lysnivå og lyset bør falle ned på inngangspartiet og døren.
- Skilt og informasjonstavler bør lyssettes slik at lyset faller ned på det som skal framheves.
- Lys på gangveier bør følge samme side og kryss og retningsendringer bør alltid markeres med et lampepunkt.
- Master og armaturer må plasseres utenfor gangarealet i egne møbleringsfelt slik at de ikke kan utgjøre noen fare.
- Der det er mulig i tilknytning til inngangspartier kan f. eks. ledelinjer etableres i håndlister eller lignende. "Uplights" i gangarealer må unngås på grunn av blanding.

Sikkerhet og belysning

God belysning er et viktig trygghetsskapende tiltak. Belysning er ofte nevnt som et forebyggende tiltak når et område opplever økt kriminalitet. Kriminaliteten søker gjerne mørke områder der det er lett å skjule seg. Belysningen kan "åpne opp" slike områder og fjerne skjulesteder for uønsket virksomhet. Samtidig er det viktig å understreke at høyt lysnivå alene ikke nødvendigvis gir en opplevelse av trygghet eller kan løse kriminalitetsproblemer. Når det benyttes såkalt "sikkerhetsbelysning", gjerne med sensorer som slår på lyset ved bevegelse kan det tvert i mot understreke opplevelsen av utrygghet. Denne typen belysning bør ikke brukes i det offentlige rom.

Belysningen skal gi oversikt og hjelpe publikum til å vurdere området de ferdes i. Det er viktig å ha belysning som sammen med godt utformede byrom understreker at dette er et godt oppholdssted og inviterer folk til å oppholde seg der. God belysning som gir oversikt og samtidig understreker byrommets kvaliteter er den beste sikkerhetsskapende belysningen. Derfor er det viktig at belysningen ikke bare legger vekt på høyt lysnivå eller sikkerhet som det eneste aspektet i valg av belysning. Belysningen kan heller ikke ses alene. Utformingen og drift og vedlikehold av det offentlige rom er også viktige aspekter i det kriminalitetsforebyggende arbeidet. Å fjerne elementer som hindrer innsyn til et område er et likeverdig tiltak som ofte kan gjøres i samspill med ny belysning.

En del såkalt sikkerhetsbelysning gir et høyt lysnivå på et punkt og gjør at omkringliggende områder oppfattes som mørke. Det er viktig å ha en helhet i belysningen som gir oversikt over atkomst og omkringliggende områder. Særlig i parker og turområder kan det være viktig å ha belysning av flere elementer enn selve turveien slik at det ikke skapes mørke områder rundt turveien. En godt opplyst sti i et ellers mørkt område bidrar ikke nødvendigvis til et trygt område.

En god ferdselsbelysning som også legger vekt på å framheve byrommets kvaliteter er gjerne den beste "sikkerhetsbelysning" og gir et "løft" for et område som bidrar til mer bruk.

Energieffektivisering

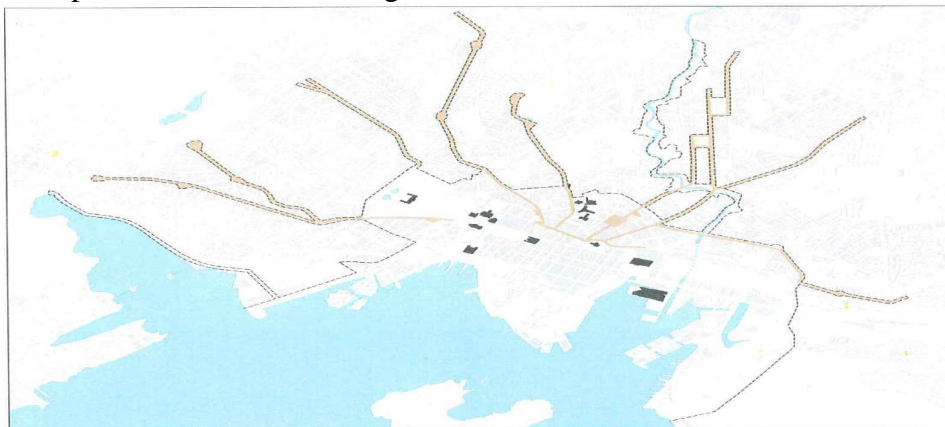
Ved overgang til en ny høykvalitets ferdselsbelysning i Oslo sentrum vil en kunne oppnå en energibesparelse på anslagsvis 30 %. På grunn av en noe høyere kostnad på nye lyskilder og en økt driftskostnad på grunn av noe kortere levetid vil kommunen ikke nødvendigvis oppnå store økonomiske besparelser ved overgang til nye lyskilder. Om dette vil gi en økonomisk gevinst vil være avhengig av strømprisen, pris på armaturer og vedlikeholdskostnadene. Dette innebærer likevel at en kan oppnå bedre lyskvalitet og reduksjon i energibruk til om lag samme pris som i dag. Med dagens utskiftingstakt vil det meste av ferdselsbelysningen i sentrum være skiftet ut i løpet av en 20 års periode. Det er gode argumenter for å ha en betydelig raskere utskifting av armaturer i sentrum. De fleste belysningsanlegg i sentrumsområdet er gamle og en utskifting av armaturene vil for en stor del være påkrevet allerede nå. En utskifting av de eldste anleggene vil innebære en innsparing i forhold til energiforbruk og driftskostnader. Krav om utskifting av kvikksølvholdige armaturer kan også komme.

Med en energibesparelse på 30% vil en utskifting av armaturene i ferdselsbelysningen være et vesentlig bidrag til å oppnå Oslo kommunes mål om reduksjon i klimagassutslipp. Oslo kommune har gjennom dynamisk belysning oppnådd svært gode resultater innen energiøkonomisering. Dynamisk belysning innebærer at en gjennom elektronisk forkoplingsutstyr kan ha kommunikasjon med den enkelte lampe slik at en kan styre lysstyrken i armaturene gjennom døgnet. Det er også klare fordeler ved at en kan måle strømforbruk på den enkelte lampe eller letter oppdage feil på utstyret.

Belysningsplanen setter krav til at det skal være mulig å sette inn forkoplingsutstyr for dynamisk belysning i de armaturer som skal benyttes. Det å oppnå kommunikasjon med det enkelte lampepunkt er sentralt for drift og vedlikehold. Det er viktig å vurdere behovet for å styre lysstyrken opp mot bl.a. estetiske hensyn i sentrumsområdet.

Planområdets avgrensning

Planområdet består av Oslo sentrum med strøkgater, samt Akerselva miljøpark og Fjordbyens havnepromenade innenfor Ring 2.

Planforslaget

(Forslag til juridisk bindende retningslinjer til pbl. §74 nr. 2. for belysning av Oslo sentrum)
For inngående beskrivelser av de ulike delområdene/enkelbygninger i planforslaget vises til planen i sin helhet, som følger som vedlegg til saken.

For områder i Oslo kommune som er angitt på belysningsplanens plankart datert 23.02.2009 skal følgende gjelde for utforming av belysningsanlegg:

Belysningens hensikt

1. Formålet med retningslinjene er å sikre en funksjonell, estetisk vakker og helhetlig belysning som gir Oslo en unik nattidentitet, bidrar til opplevelsen av Oslo som en trygg og tilgjengelig by og gjør det lett å orientere seg i byen. Belysningen skal være energieffektiv og bidra til å oppnå Oslo kommunes klimamål.
2. Planen med retningslinjer gjelder for gater, plasser, parker og fasader på bygninger i Oslo sentrum som grenser til gater, plasser og parker omfattet av planen. Avgrensningen er vist på plankart datert 18.02.2008. Planen behandler ikke belysning i bygninger knyttet til privat virksomhet.
3. Belysningen i Oslo sentrum skal ha en nattidentitet som framhever byens topografi, strøkgatene og sentrums delområder; Fjordbyen, Kvadraturen og Linstows by . Belysningsprinsippene i vedlegg 1 og lystekniske funksjonsnormer i vedlegg 2, eller senere utgaver av disse skal legges til grunn for konkrete belysningstiltak.

Valg av lyskilder og armaturtyper

4. Det skal brukes høykvalitets lyskilder med et mykt, varmt, hvitt lys og god fargegjengivelse slik at omgivelsene fremheves godt. Unntak kan gjøres i områder uten fotgjengere og syklistersom angitt i planforslaget.
5. Belysningen skal være nedadrettet. Armaturer skal avskjermes slik at blinding og fjernvirkning unngås. Rundtstrålende armaturer bør ikke benyttes uten særskilt begrunnelse. Valg av armatur skal skje ut i fra dets lysvirkning i mørket, armaturens evne til å oppfylle lystekniske krav og dets utseende i dagslys. Armaturene skal:
 - a. ha et avrundet, enkelt, ”nordisk” utseende og kan eventuelt brukes i en utgave med svakt lysende armaturhus.
 - b. velges fra en produksjonsserie med flere varianter mht. lyskildetyper og lyskildeeffekter, så de kan brukes til mange ulike belysningsnivåer (belysningsklasser) og monteringshøyder.
 - c. ha plass for tilkopling av forkoplingsutstyr som gir mulighet for kommunikasjon og dynamisk belysning.

Delområder

6. I delområdet angitt på plankart som Kvadraturen benyttes et mykt, varmt hvitt lys med et gyllent skjær. Belysningen skal fremheve områdets egenart som beskrevet i planens belysningskonsept for området. Deriblant gatenes rettlinjede løp, gjennomgående fasadeliv og byrom med monumentalbygg og parkstruktur
7. I delområdet området angitt på plankart som Linstows by skal områdets gjennomgående store akser, plasser og offentlige monumentalbygg fremheves. Aksenes hierarki med Karl Johan akse som hovedaksen, kommuneaksen fra Rådhuset til St. Olavs plass og de supplerende siktaksene Slottet – Akershus festning og Slottet – St. Olavs plass/St. Olavs kirke må understrekes i belysningen. Monumentalbygg angitt på plankart skal fremheves. Fondmotivene i aksene som Det Kongelige Slott, Østbanebygningen, Rådhuset, fontenen på St. Olavs plass skal vektlegges slik at disse fremstår tydelig om natten.
8. I delområdet Fjordbyen er allmenningene, havnepromenaden, monumentalbyggene og nesene de sentrale elementer som skal framheves. For å sikre sammenheng mellom Fjordbyens nye områder og den eksisterende by skal den gjennomgående belysningen langs havnepromenaden ta hensyn til det overordnede helhetsinntrykket av den samlede havnefronten. Allmenningenes belysning skal underordnes havnepromenaden der den krysser disse. Belysning av bygg langs havnefronten skal underordne seg hierarkiet for belysning av bygninger slik at de nasjonale monumentalbyggene trer tydeligst fram jf. angitt bygningshierarki i plandokumentet. Nesene skal markeres av ”vardepunkter” på Lohavn, Sørenga-utstikkeren, Operautstikkeren, Vippetangen, Tjuvholmen og Filipstad.

Gater - ferdselsbelysningen

9. Ferdselsbelysningen skal etableres slik at den belyser både areal avsatt til biltrafikk og fortau og gangareal. Stoppesteder for kollektivtrafikk skal være godt belyst. Gågater kan fremheves med sin egen unike belysning. Belysningen skal ta hensyn til gatenes ulike roller i følgende hierarki:

- a. Strøkgater: Viktige handels og ferdselsårer som bidrar til å beskrive byens topografi.
- b. Gågate: Gater der gående og syklende har prioritet med liten eller ingen biltrafikk.
- c. Gater med kompliserte trafikkforhold: Gater med kollektivtrafikk og/eller høy trafikkmengde med mange myke trafikanter.
- d. Gater med mindre kompliserte trafikkforhold.
- e. Ring 1 og Nylandsveien.

Plasser/byrom

10. Belysningen av plasser/byrom skal gi dem en stedegen nattidentitet i henhold til prinsippene i belysningsplan for Oslo sentrum. Belysningen skal definere plassens byromsvegger, interne fasadehierarki og synliggjøre skulpturer og vertikale elementer for å tydeliggjøre stedets rommelighet. Plassens funksjon og omkringliggende bygningers rolle i bygningshierarkiet bestemmer om fasadebelysning av bygninger skal dominere eller underordne seg belysningen av byromsgulvet.

Parker

11. I parker skal ferdselsbelysningen sikre opplevelsen av trygghet bl.a. ved å belyse mennesker i bevegelse i full høyde. Den supplerende belysningen skal skape rommelighet og identitet. Ferdselsbelysning og belysning i åpne områder skal være nedadrettet. Pullertbelysning skal forbeholdes markering av kryss, innganger, trapper, beplantning etc. og ikke brukes som hovedbelysning. Enkeltstående og markante trær kan belyses, fortrinnsvis med en jevn belysning nedenfra.

Bygninger

12. Bygninger skal belyses ut fra prinsipper og bygningshierarki som følger av Belysningsplanen.

Bygningers inngangsparti og portrom belyses med nedadrettet blendfri belysning. Belysningen skal tydelig markere inngangspartiet. Ved etablering av fasadebelysning gjelder følgende retningslinjer:

- a. Fasadebelysningens styrke skal tilpasses bygningens materialer og farger slik at fasadens luminans tar hensyn til omgivelsene og ikke konkurrerer med viktigere fasader, bygninger og skulpturer i det omkringliggende byrom.
- b. Belysningen skal fremheve bygningens arkitektoniske uttrykk dvs. at fargetemperatur og belysningens formtegnning skal fremheve bygningen eller utvalgte bygningsdeler.
- c. Belysningsstyrken bør avta oppover.
- d. Bygninger som understreker byens topografi kan belyses.
- e. Fasader som avslutter viktige gateløp som fondpunkt skal belyses.
- f. Armaturer og lyskilder må plasseres og utformes slik at de ikke ikke skaper ubehagelig eller synsnedsettende blending i omgivelsene, inn i bygningen eller inn i de omkringliggende bygninger.
- g. Armaturer og annet materiell skal tilpasses fasaden både med hensyn til plassering, farge og størrelse.

Statuer

13. Statuer og monumenter skal belyses slik at konsept og uttrykk framheves slik at de framstår forskjellig fra dagslyssituasjon, eller med en jevn belysning som forsterker uttrykket nattetid. Belysningen skal knytte det belyste element til omgivelsene ved at

f.eks gulvet rundt og sokkelens møte med terrenget framtrer. Armatur og annet materiell skal integreres i forhold til monumentet og omgivelsene.

14. Innenfor planområdet skal disse retningslinjene, tas inn i bestemmelsene til alle nye reguleringsplaner.
15. Retningslinjene skal for øvrig legges til grunn for alle bygge- og anleggstiltak innenfor området.
16. Retningslinjene skal også gjelde ved vesentlige ombygginger av eksisterende bygninger og anlegg.

Belysningsprinsipper for Oslo sentrum

1. Overordnede retningslinjer

1.1 Konsept for belysningen

Belysningen i Oslo sentrum skal ha et mykt varmt hvitt nordisk lys med som framhever byens topografi, strøkgatene og sentrums delområder; Fjordbyen, Kvadraturen og Linstows by.

Følgende områder skal lyssettes i henhold til belysningsplanens anbefalinger:

Kvadraturen, Linstows by, Fjordbyen, Det Kongelige Slott, Akershus festning, Akerselva miljøpark og strøkgatene.

1.2 Ferdselsbelysning

Prinsippene beskrevet i belysningsplanen skal legges til grunn ved vurdering av belysningsklasse, anleggstype og belysningsprinsipp – vaieroppheng, mast, veggmontert, ensidig, tosidig eller kombinasjoner, skala på utstyr, armaturtyper – veilysarmatur eller parkarmatur, lyskilder og samspill med supplerende belysning, slik dette er beskrevet i belysningsplanen. Blending, fjernvirkning, barrierevirkning og uønsket belysning på tilstøtende områder forutsettes unngått. Det stilles selvstendige krav til lysnivå på fortau og annet gangareal jf. pkt 2.

2. Gater

Det vises til retningslinjenes punkt 8 for kriterier for plassering og utforming av belysning.

2.1 Gatehierarki

Belysningen skal ta hensyn til gatenes ulike roller ut fra følgende hierarki:

- Strøkgater: Viktige handels og ferdselsårer som bidrar til å beskrive byens topografi.
- Gågate: Gater der gående og syklende har prioritet med liten eller ingen biltrafikk.
- Gater med kompliserte trafikkforhold: Gater med kollektivtrafikk og/eller høy trafikkmengde med mange myke trafikanter.
- Gater med mindre kompliserte trafikkforhold.
- Ring 1 og Nylandsveien.

2.1.1 Strøkgater

Strøkgatene skal være ledeårer til og fra sentrum og fremstå som lineære akser som beskriver byens topografi. Ferdselsbelysningen skal ha samme høye kvalitet og karakter som for sentrum. Belysningskonsept for hver strøkgate som beskrevet i belysningsplane skal legges til grunn. Belysningskonseptet skal være enhetlig og gjennomgående i hele strøkgatens lengde innenfor planområdet. Stedsdannende plasser langs strøkgatene skal underordnes gateløpet. Planens generell retningslinjer for plasser gjelder også for disse.

2.1.3- 2.1.6 For gågater, gater med kompliserte trafikkforhold, gang-/sykkelvei og fortau, gater med mindre kompliserte trafikkforhold, ring- og motorvei, veier i tunnel uten gang-/sykkeltrafikk og gater i Kvadraturen vises til planen.

3. Plasser

Det vises til retningslinjenes punkt 9 for plassering og utforming av belysning.

Ferdsels- og trafikkarealer over plasser kan belyses med samme belyningsklasse som de tilgrensende gaters ferdsels- og trafikkarealer, men en plassens funksjon og utforming bør være avgjørende for valg av belyningsklasse.

4. Parker og beplantning

Det vises til pkt 10 i retningslinjene for plassering og utforming av belysning.

5. Bygninger

Bygninger skal belyses ut fra prinsipper og bygningshierarki som følger av punkt 12 i belyningsplanens retningslinjer.

Belysningsstyrken skal følge retningslinjer angitt i skjema i planen, og hvor middelbelysningsverdien skal være lav på mindre betydningsfulle bygninger og høy på betydningsfulle bygninger. For spesifisering av anlegg innenfor de ulike nivåer i bygningshierarkiet vises til side 25 i belyningsplanen.

Belysningsstyrken skal tilpasses omgivelsene og belysningens reflektansnivå. Bygninger med god reflektans skal ha en lavere belysningsstyrke.

6. Skulpturer og statuer

Det vises til punkt 13 i retningslinjene for kriterier for valg av belysning

Belysningsstyrken skal generelt være relativt høy for at detaljer blir klart synlige.

Bydelsdirektørens vurdering

Bydelsdirektøren mener at planforslaget vil kunne bli et godt styringsverktøy og et praktisk redskap for å sikre at belysningen i Oslo sentrum utformes og planlegges ut i fra et helhetssyn. Både estetikk, funksjonalitet, trygghetsaspektet, universell utforming, driftsøkonomi og miljøhensyn skal ivaretas.

Bydelsutvalget har i tidligere vedtak , BUSak 34/2008 ”Trygg by – Oslo sentrum og Bydel St. Hanshaugen ” og BUSak 211/2008 ”Vold mot kvinner i offentlige rom ” vært opptatt av å få til en gjennomgang av gate og parkbelysningen i bydelen, for å skape økt trygghet i det offentlige rom. Bydelen har i brev av 2.3.2009 anmodet Samferdselsetaten om å ta initiativ til en gjennomgang av den offentlige belysning i bydelen. Bydelen avventer svar på henvendelsen. Bydelen har tidligere vært i kontakt med Samferdselsetaten om belysningen på konkrete steder, som Stensparken, Kristparken og Marienlystområdet. Bydelsdirektøren opplever det som vanskelig å nå frem med ønsker om bedret belysning. Samferdselsetaten bærer kostnaden til drift og vedlikehold av offentlig belysning, langs veier, gater , plasser i parker og på turveier, men har satt bort drift og vedlikehold til Hafslund Nett. Belysningen på nærmiljøanlegg og idrettsbaner i bydelen bekostes av henholdsvis bydelen og Idrettsetaten.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

[Bydelsutvalget anbefaler forslag til belyningsplan for Oslo sentrum.](#)

Tone Frønes
bydelsdirektør

Vedlegg:
Belysningsplan for Oslo sentrum
Kart

Sak 12/09 Leie av kommunal grunn for Aftenpostens avistraller

Arkivsak: 200900034

Arkivkode: 561

Saksbehandler: Claus Fischer

Saksgang	Møtedato	Saknr
Miljø- og byutviklingskomiteen	25.03.09	12/09
Bydelsutvalget	31.03.09	47/09

LEIE AV KOMMUNAL GRUNN FOR AFTENPOSTENS AVISTRALLER

Sammendrag:

Sak i bydelsutvalget 24.02.2009 om "Avisbånd som avfall og som potensiell ulykkesrisiko".

Bydelsutvalget vedtok følgende:

Bydelsutvalget tar saken til orientering og ber om å bli underrettet om den videre saksgang.

Bydelsutvalget viser til svarbrev fra Aftenposten om endring av sine dropprutiner.

Bydelsutvalget viser til at all kommersiell virksomhet skal betale leie for bruk av kommunal grunn. Bydelsutvalget viser til redegjørelse fra bydelsdirektøren utsendt 24. februar 2009 som redegjør for at Aftenposten ikke betaler leie for bruk av kommunal grunn til droppsteder, herunder oppbevaring av avisvogner og papircontainere. Bydelsutvalget ber bydelsdirektøren i mars legge frem ny sak som legger til rette for å avkreve av Aftenposten samme leiepris for bruk av kommunal grunn, som enhver annen kommersiell aktør. Bydelsutvalget viser til sitt miljøengasjement og krav til næringslivet i bydelen om å bidra til å redusere forsøpling. Bydelsutvalget ber om en redegjørelse til sitt marsmøte om muligheter til å ilegge Aftenposten bøter for forsøpling blant annet med avisbånd.

Saksframstilling:

På bakgrunn av bydelsutvalgets vedtak i februar 2009 har bydelsdirektøren henvent seg til Aftenposten med informasjon om vedtaket og leiebetingelser. Vi avventer tilbakemelding fra Aftenposten og vil holde bydelsutvalget orientert om saken.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Bydelsutvalget tar sak om leie av kommunal grunn for Aftenpostens avistraller til orientering.

Tone Frønes
bydelsdirektør

Vedlegg:
Brev til Aftenposten av 02.03.2009
Søknadsskjema
Prisliste

Sak 13/09 Orientering om sykkeltraseer i bydelen, ordinære sykkelstativ og bysykkelstativ

Arkivsak: 200700484

Arkivkode: 611.5

Saksbehandler: Elin Løvseth

Saksgang	Møtedato	Saknr
Ungdomsrådet	24.03.09	12/09
Miljø- og byutviklingskomiteen	25.03.09	13/09
Bydelsutvalget	31.03.09	43/09

ORIENTERING OM SYKKELTRASEER I BYDELEN, ORDINÆRE SYKKELSTATIV OG BYSYKKELSTATIV

Tidligere relevante vedtak :

BU sak 58/2002 : Vedr. Hovedsykkelveinettet i Bydel St. Hanshaugen –Ullevål. Oppfølging av arbeidet.

BU sak 46/2003: Varsel om oppstart av reguleringsplanarbeid – Ullevålsveien- sykkelveirute

BU sak 143/2003: Sykkelplan Detaljplan Thereses gate – Ullevålsveien (Thulstrupsgate - Colletts gate)

BU sak 26/2004: Sognsveien –Ullevålsveien, mellom Thulstrups gate og Colletts gate, Varsel om mindre vesentlig reguleringsendring

Vedtak: " 1. Bydelsutvalget gir sin tilslutning til reguleringsendringen, men ber om at det tas hensyn til parkeringssituasjonen. 2. Bydelsutvalget ber om at det legges frem en sak om hvordan nye P-plasser kan etableres."

BU sak 65/2004 Sognsveien –Ullevålsveien, mellom Thulstrups gate og Colletts gate, status i saken.

BU sak 5/2006 Varsel om regulering av Ullevålsveien- sykkelfelt

Vedtak: "Bydelsutvalget vil avvente plansakens trafikale utredninger og ønsker å avgi sin uttalelse når saken legges ut på offentlig høring".

BU sak 33/2006 Sykkelparkering ved 9 målepunkter. Forslag til prioriterte tiltak 2006. Ønske om tilbakemelding på forslag (vedlegg 1).

BU sak 25/2007 Samferdselsetatens forslag til nye fartssoningstiltak i Bydel St. Hanshaugen

Vedtak : "Pkt. 16. Ullevålsveien: Forslag om at valg av sykkeltrasé til/fra sentrum i dette området legges i Sofies gate (der den var planlagt for ca 30 år siden) og på en slik måte at parkering likevel beholdes på begge sider av gaten (f. eks ved enveiskjøring). Mange sykler her daglig. Sykkelvei bør ikke legges i Ullevålsveien eller Thereses gate der det er stor trafikk, lite sykling og tiltaket vil medføre en stor reduksjon av antall parkeringsplasser i området".

BU sak 57/2007 Forslag til nye sykkelparkeringsplasser i bydelen (vedlegg 2).

BU sak 176/2007 Ullevålsveien - etablering av tosidig sykkelfelt - offentlig ettersyn -

Reguleringsplan

For vedtak vises til vedlegg 3.

Saksframstilling:

Saken fremmes med bakgrunn i ønske fra bydelsutvalget.

Ord markert med (i) er en link til internettsider

Sykkelveinettet

Følgende dokumenter legger strategier og planer for utbygging av sykkelveinettet i Oslo:

- Sykelstrategi for Oslo kommune (i)
- Plan for hovedsykkelveinettet (i)
- Status hovedsykkelveinett 2007 (i)
- Handlingsplan 2005-2009 (i)
- Tiltaksplan for gang-/ sykkelveier og turveier i Groruddalen (i)

Utbyggingen av hovedsykkelveinettet i Oslo står sentralt i arbeidet med å forbedre forholdene for syklister. Samferdselsetaten har ansvar for de kommunale sykkelveier, mens Statens vegvesen region Øst (i) har ansvar for sykkelveiene langs riksveiene. På Samferdselsetatens nettsider fremgår hvilke sykkelprosjekter som er under planlegging i 2009 -Sykkelprosjekter som er under planlegging i 2009 (i) og hvilke prosjekter som vil bli bygget i 2009 -Sykkelprosjekter som skal bygges i 2009 (i). Av oversiktene går det frem at de gjenstående deler av de planlagte sykkeltraseene gjennom bydelen trolig vil bli planlagt i år. I bydelen gjelder dette for sykkelfeltet i Ullevålsveien, fra Kirkeveien til Colletts gate. Videre også Torggata, fra Hausmanns gate til Youngs gate som bli tilrettelagt for sykling i forbindelse med prøveprosjektet med stenging av Torggata for gjennomkjøring. Samferdselsetaten opplyser at begge disse traseene er oversendt politisk behandling, men ennå ikke vedtatt.

Følgende sykkeltraseer går i dag gjennom bydelen:

- Hovedtrase Maridalen- Tåsen –Sentrum (Tåsenveien- Geitmyrsveien- Colletts gate- Ullevålsveien- Sentrum)
- Hovedtrase Sognsvann – Sentrum (Sognsveien – Ullevålsveien- Sentrum) og
- Hovedtrase Frognerseteren- Sentrum (Einar Skjæraasens vei i Midtstuen i nord , over Slemdal, Vindern, gjennom universitetsområdet på Blindern, og videre til Kirkeveien og i Ullevålsveien til den møter hovedruten ”Sognsveien” ved Theresesgate). På de to siste traseene er strekningene Sognsveien fra Ullevål stadion til Jon Colletts plass og strekningen Kirkeveien/- Colletts gate ikke etablert.
- B9 Grønn rute, turveitraseen mellom Groruddalen/Sinsen og Skøyen. Deler av denne er opparbeidet. I bydelen er strekningen mellom Bredo Stabells vei, bak Ullevål sykehus, og Blindernveien anlagt. Mellom Blindernveien og Suhmsgate fremstår den som delvis ferdigstilt.

I ”Sykkelstrategi for Oslo 2005- 2015” (Byrådssak 68/05 behandlet 01.02.2006) er det et mål at sykkelandelen skal øke med 50 % i forhold til nivået i 1998. Det er videre et mål at sykkelandelen skal utgjøre 12 % av alle reiser i Oslo innen 2015.

Visjonen i strategien er at : Oslo er i 2015 Norges nasjonale sykkelby, hvor sykkel oppleves som et attraktivt, trygt og effektivt transportmiddel.

Målene er å :

- Øke fremkommelighet for syklister innen 2015

- Risikoen for å bli drept eller varig skadd i veitrafikkulykker skal ikke være høyere for en syklist enn for en bilist innen 2015
- Andelen sykkelreiser skal øke med 50 prosent fra dagens nivå innen 2015

Oslo kommunes /Samferdselsetatens strategier for å nå målene :

- Hovedsykkelveinettet fullføres
- Etableringen av det sekundære sykkel- og hovedturveinett videreføres
- Helhetlig skilting og veioppmerking
- Økt drift og vedlikehold av sykkelanlegg
- Utbedring av trafikkfarlige punkt, kryss og strekninger
- 30 km/t i sentrum videreføres
- Tilrettelegging for sykling mot enveiskjøring
- Utvidet sykkelparkeringstilbud
- Bysykkelordningen videreføres
- Flere informasjons- og profileringstiltak
- Øke planreservene

Type sykkelanlegg

Sykkelvei og sykkelfelt

Det er i Norge lov å sykle både på fortau og i gata. På fortau er man pliktig å ta hensyn til fotgjengere. Fortausykling skaper imidlertid lett konflikt med fotgjengere og Samferdselsetaten planlegger derfor ikke sykkeltiltak på fortau. De ønsker at syklisten skal være i gata eller på veien, enten blandet med bilene, i separate sykkelfelt eller på sykkelveier. Løsningen som velges er bl. a. avhengig av trafikkmengde, hastighet, stedtilpassing (arealtilgjengelighet).

Blandet trafikk

Ved blandet trafikk bruker syklistene gata sammen med bilistene uten spesiell tilrettelegging. Dette fungerer fint der det er liten trafikk med lav hastighet.

Sykkelfelt

Slike sykkelfelt er godt egnet i bystrøk. Da anlegges det et eget felt for syklistene parallelt med eksisterende kjørefelt. Sykkelfeltet skiltes med eget skilt og det merkes opp i gata/veien. Sykkelfelt er egnet i gater og veier med lavere hastighet enn 60 km/t og med moderat trafikkmengde.

Sykkelfelt er det beste tiltaket der krysstettheten er stor, dette fordi bilist og syklist ser hverandre og må ta hensyn til hverandre i kryssene. Bruk av sykkelfelt krever at syklisten tenker som en bilist. Tiltaket er derfor godt egnet for transportsyklisten som er en voksen person som sykler korteste og raskeste vei. Sykkelfelt egner seg ikke for barn.

Gang- og sykkelvei

Gang- og sykkelvei er ofte en tre meter bred vei tilpasset både fotgjengere og syklist. Tiltaket egner seg der det er moderate mengder syklist og fotgjengere. Gang- og sykkelveien er fysisk atskilt fra kjøreveien.

Sykkelvei med fortau

Sykkelvei med fortau anlegges der det er behov for å gi syklist og fotgjengere hver sine arealer. Transportsyklist som har behov for rask fremkommelighet bør ikke bruke samme areal som lekende barn og fotgjengere på tur. Ved å anlegge en bred gang- og sykkelvei hvor

syklistene og fotgjengerne er atskilt med en kantstein kan disse konfliktenes unngås. Sykkelvei med fortau har vi noen steder langs riksvei i Oslo, disse er anlagt av Statens vegvesen.

Andre tiltak

Samferdselsetaten vurderer også andre tiltak som sykling mot enveiskjøring og sykkelgate. *Sykling mot enveiskjøring* må skiltes spesielt. Vi har ingen steder i Oslo i dag hvor dette er gjennomført. *Sykelgate* er en bygata som er stengt for biltrafikk, men er tilrettelagt for både syklist og fotgjenger. Det er en slags gågate hvor det også er tilrettelagt for syklist.

På de hovedsykkeltraseene som går gjennom bydelen er det primært valgt sykkelfelt som løsning.

Bydelsutvalget har tidligere, og senest som verbalvedtak i forbindelse med budsjettbehandling vedtatt i pkt 5 (trafikksikkerhet og miljø) at "Bydelsutvalget er opptatt av fortsatt satsing på trafikksikkerhet og bedring av nærmiljø gjennom fullføring av sykkelveinett, redusert tomgangkjøring av biler og fjerning av biler fra gateplan. Derfor ønsker bydelsutvalget å legge til rette for konvertering av overflateparkering til underjordiske parkeringsanlegg".

Sykkelparkering

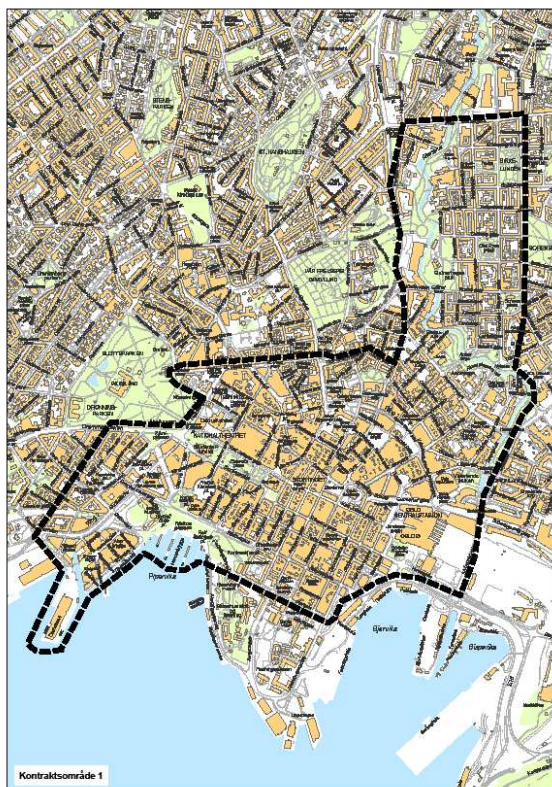
Samferdselsetaten holder for tiden på med å lage en oversiktsplan for lettere å se behov for offentlige sykkelparkeringsplasser i Oslo.

Samferdselsetaten setter ut og vedlikeholder sykkelstativ i hele Oslo. Samferdselsetaten er opptatt av at typen sykkelstativ vi bruker er robuste, at flest mulig sykkeltyper kan låses til stativbøylene og at syklene står stødige. Ved utplassering av sykkelstativ er hovedregelen at det skal plasseres i et offentlig område nær en kommunal vei, dvs. der Samferdselsetaten har ansvar for drifting. Typiske steder er fortau og torg.

Sykelstativene er prioritert i sentrum av byen, langs sykkelruter og ved kollektivholdeplasser. Hvert år etableres nye sykkelstativer, i 2008 totalt 214 nye sykkelparkeringsplasser rundt omkring i byen. I 2009 vil arbeidet med å finne egnede steder og for å avklare eierforhold, driftsspørsmål og tekniske spørsmål knyttet til infrastruktur i bakken fortsette.

Samferdselsetaten ønsker her tilbakemelding fra bydeler og publikum om steder på offentlig veigrunn som trenger sykkelstativ. Det ønskes innspill også på privat grunn.

I regi av Samferdselsetaten og i samarbeid med bydelene ble det i 2007 gjennomført en

behovsregistrering av nye sykkelparkeringsplasser. Resultatet er et oversiktskart som viser både eksisterende og foreslåtte sykkelparkeringsplasser (vedlegg 4). Kartet er et arbeidsverktøy som oppdateres fortløpende avhengig av på hvilke steder det blir satt opp nye stativer og avhengig av nye innspill fra publikum.

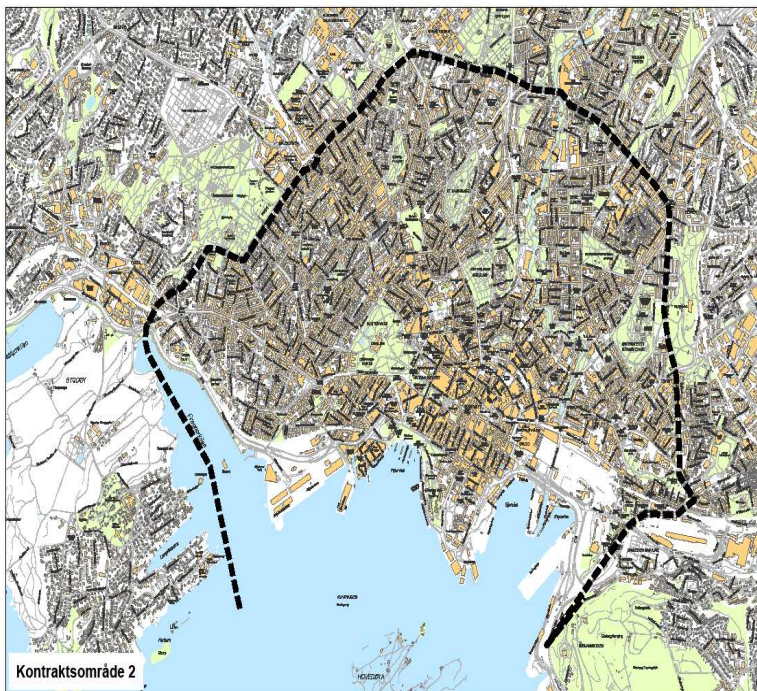
Bysykkelordningen

Oslo kommune v/ Samferdselsetaten har inngått avtale med firmaet Clear Channel Adshel om reklamefinansierte bysykler. Sykkelanleggene eies av Clear Channel Adshel og er et resultat av en anbudskonkurranse utlyst av Oslo kommune ved Samferdselsetaten med 8 års varighet. Kontrakten avsluttes 1. mai 2015.

Bysykkelordningen er reklamefinansiert. Reklamen er plassert på syklene og på lykkommunale informasjonsflater er plassert sykkelstativene.

Etter planen skulle det stilles 1200 bysykler og 1500 sykkelposisjoner ferdig. Bystyret vedtok 15.10.2008 sak 363 at de 118/2008 om "Evaluering av den reklam". Vedtaket innebærer en geografisk utvide

Bysyklene er i dag utplassert i spesielle s geografisk avgrenset innenfor Ring 2. St (vedlegg 5) fremgår bysykkelplasser i by (<http://www.adshel.no/Oslo%20Kart%20>

Samferdselsetaten opplyser at 48% av br 43% er kvinner og 57% er menn. Totalt er det ca 25 000 abonnenter.

Totalt benytter 4634 innbyggere i bydelen seg av ordningen (pr. juni 08).

I bydelen er det størst utlån fra stativ i Theresesgate, med f.eks 3600 utlån i august 2008.

Et bysykkelkort for hele 2009-sesongen får en for kr 80,-.

Uniformerte mannskaper i egne spesialbiler følger opp systemet døgnet rundt. Mannskapene flytter sykler fra fulle til tomme stativer, holder systemet i orden og vasker stativene og reklamene minst en gang i uken slik at de fremstår pene og rene hele tiden. Ved hærverk og skade finnes egne rutiner som besørger rask utrykning og umiddelbar utbedring. På [nettsidene til Clear Channel Adshel](#) (i) kan en finne mer informasjon om ordningen.

Hvordan øke sykkel- og kollektivtransport i bydelen ?

Samferdselsetaten har gjennom prosjektet Mobility Oslo i perioden 2006 - 2008 tilbudt gratis rådgivning for private og offentlige virksomheter i Oslo som ønsker å etablere fleksible, kostnadseffektive og miljøvennlige transportløsninger. Mobility Oslo har tilbudt virksomhetene/bedriftene opplegg for å forbedre transportmønsteret, Klar-ferdig-gå konkurranse, informasjon om Eco-Driving og bildeleordninger , se [her](#) (i).

Tjenesten skal nå evalueres og er derfor stengt for bedrifter inntil videre. Arbeidet med skoleveiplanene fortsetter, og skoler kan fortsatt søke om rådgivning. Mobility Oslo har som mål å hjelpe skoler til å få flere barn til å gå eller sykle til skolen, og samarbeider med Trafikketaten, Statens vegvesen, Trygg Trafikk og Grønn hverdag.

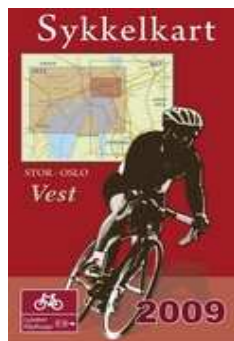
I forhold til å legge forholdene til rette for mer sykling i bydelen, så er det de siste to år gjennomført fartsssoningstiltak i bydelen. Bydelen har fått redusert hastighet fra 50km/t til 30

km/t på en rekke veistreknings og i tillegg har enkelte strekninger fått redusert hastighet fra 50km/t til 40 km/t. Videre er det etablert ca 15 nye fartshumper og en rekke andre trafiksikkerhetstiltak som skilting og signalanlegg. Samlet må en anta at disse tiltakene vil medføre tryggere forhold også for syklister i eller på vei gjennom bydelen. Nedsenk av fortau er et enkelt tiltak som gjør det lettere for syklister å ferdes i trafikken. Bydelen har ikke oversikt over status her, men mulig har en lokalforening av Syklistenes landsforening oversikt over dette eller kan foreta en slik registrering og videreformidling til Samferdselsetaten.

Innsatsen med å legge til rette for økt sykkelbruk skal prioriteres jf. mål og strategier i Oslos Sykkelstrategi for Oslo 2005- 2015.

Nye sykkelkart

Oslo kommune har sammen med Statens vegvesen laget et nytt sykkelkart. Kartet består av to kart, ett for øst og ett for vest. Begge har med Oslo sentrum.

- [Sykkelkart Oslo øst](#) (i)
- [Sykkelkart Oslo vest](#) (i)
- [Sykkelkart sentrum](#) (i)
- [Lenke til Friluftsetatens turkart](#) (i)

Prosjektgruppe sykkelparkering

Samferdselsetaten etablerte i februar 2009 en prosjektgruppe som skal se utvidelsen av bysykkelordningen. Bydelen er representert i prosjektgruppen. Hensikten med gruppen er å etablere et nettverk og åpne opp for medvirkning for derigjennom å utløse kreativitet og tilføre Samferdselsetaten lokalkunnskap.

Bydelsdirektørens vurdering

Som det går frem av saksfremstillingen over så kan det ennå gå noe tid før hovedsykkeltraseen gjennom bydelen blir ferdigstilt. Saken er oversendt politisk behandling, men er kontroversiell på grunn av reduksjonen i antall parkeringsplasser (-45/+17 = 28 færre) som tiltaket medfører, og det er derfor usikkert når reguleringssaken vil bli vedtatt.

Bydelsutvalget har tidligere i flere saker uttalt at god fremkommelighet og sikre sykkeltraseer må til for å få til den ønskede økningen i sykkelbruk i byen. Bydelsutvalget foreslo i sin uttalelse til regulering av sykkeltraseen i Ullevålsveien at sykkeltraseen mot sentrum burde legges til Sofies gate. Bydelsutvalget ba Samferdselsetaten om å utrede muligheten for sykkeltrase til/fra sentrum i Sofies gate, før det ble tatt endelig stilling i saken.

Samferdselsetatens kommentar i planforslaget (som er oversendt for politisk behandling) til bydelens bemerkning :

”Bydelen og flere av de andre høringsinstansene uttrykker at Sofiesgate er en mer naturlig sykkeltrase enn Ullevålsveien. Samferdselsetaten mener hovedsykkeltraseen bør ligge i Ullevålsveien da dette er en forlengning av dagens trase. Ved å følge forslaget til forslagsstiller

blir det en enhetlig sykkeltrase mellom Blindern og Regjeringskvartalet. Sofies gate er i dag delvis enveiskjørt og den har mye kantsteinsparkering, adskillig mer enn i Ullevålsveien. Dette gjør gata vanskelig som hovedsykkeltrase. Dersom Sofies gate skal enveisreguleres og ha tiltak for de syklende, må vi innføre sykling mot enveiskjøring. Det er per. i dag ikke vilje i politiet til å tillate sykling mot enveiskjøring. Samferdselsetaten mener Sofies gate kan være en alternativ sykkeltrase for noen syklistere slik den er i dag, men da som et supplement i tillegg til hovedsykkeltraseen”.

I Sykkelstrategi for Oslo 2005- 2015 er en av strategiene for å nå målsetningen om å gjøre sykkel i Oslo til et alternativt transportmiddel for flere nettopp tilrettelegging for sykling mot enveiskjøring:

”Tilrettelegging for sykling mot enveiskjøring bidrar til å gi sykkeltransport fordeler fremfor annen transport gjennom prioritert fremkommelighet og kortere reiseavstand. Strategien er en positiv markering av byens satsning på sykkel, med økt fremkommelighet og redusert risiko for trafikkulykker”.

Bydelsutvalget har tidligere, og senest som verbalvedtak i forbindelse med budsjettbehandling vedtatt i pkt 5 (trafikksikkerhet og miljø) at ”Bydelsutvalget er opptatt av fortsatt satsing på trafikksikkerhet og bedring av nærmiljø gjennom fullføring av sykkelveinett, redusert tomgangkjøring av biler og fjerning av biler fra gateplan. Derfor ønsker bydelsutvalget å legge til rette for konvertering av overflateparkering til underjordiske parkeringsanlegg”.

Bydelsutvalgets ønske om konvertering av overflateparkering til underjordiske parkeringsanlegg kunne være løsningen i forhold til å kunne velge løsninger som sykling mot enveiskjøring og sykkelgate som aktuelle løsninger fremover. Bydelsdirektøren kan imidlertid ikke se for seg hvordan en slik konvertering enkelt kan skje i de aktuelle områder og i en omfang som ville muliggjøre slike løsninger. Bygging av parkeringshus initieres svært sjelden fra kommunens side.

Bygging av sykkelparkeringsplasser er en viktig del av den samlede tilretteleggingen for en overføring av biltransport til sykling. Særlig er det viktig å bygge sykkelparkeringsplasser i nærheten av kollektivknutepunkter og stasjonsområder, for å oppnå samspill mellom sykkel og kollektivreiser. Bydelsdirektøren mener det er viktig å legge til rette for både flere ordinære sykkelparkeringsplasser og bysykkelplasser, men kan se at presset på å få ut flere reklamefinansierte plasser kan gå på bekostning av ordinære plasser. Bydelsdirektøren mener at det ideelt bør være kombiløsninger med begge sykkeltyper på samme plass.

Bydelsdirektøren mener at det i enkelte områder av bydelen kan være behov for flere sykkelparkeringsplasser. Samferdselsetaten oppfordrer til tilbakemelding om nye plasser, og bydelsdirektøren vil anbefale at bydelen også støtter opp om en slik oppfordring til publikum om å melde inn behov på Samferdselsetatens nettsider . Bydelen kan også ta kontakt og oppfordre Syklistenes landsforening om å gi innspill til Samferdselsetaten.

I den kommende kommunedelplan for torg- og møteplasser vil det bli satt fokus på estetisk oppgradering og utvikling av byens torg og møteplasser. I de senere år har mange av plassene i bydelen og byen dessverre fått et noe brokete innhold, fylt opp av elementer tilsynelatende uten planmessighet. Bydelsdirektøren mener derfor at det er viktig at sykkelparkeringsplasser anlegges planmessig og på en måte som ivaretar også det estetiske uttrykk.

Bydelsdirektøren mener det videre er viktig å legge til rette for sykkelparkering som ikke hindrer siktlinjer eller fri tilgjengelighet og som er fremtidsrettet. Bydelsdirektøren uttalte i sak om sykkelparkering i Sentrum, at en i større grad i sentrale sentrumsområder bør vurdere å etablere sykkelparkering under tak eller sykkelparkeringshus, da dette er den løsningen som

best sørger for en trygg og sikker sykkelparkering og som samtidig best ivaretar det estetiske uttrykk.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

1. Bydelsutvalget har tidligere i flere saker uttalt at god fremkommelighet og sikre sykkeltraseer må til for å få til den ønskede økningen i sykkelbruk i byen. Bydelsutvalget mener derfor at tiden er inne for at det i indre by prøves ut løsninger med etablering av sykkelgater og sykling mot enveiskjøring.
2. Bydelsutvalget har tidligere, og senest som verbalvedtak i forbindelse med budsjettbehandling vedtatt i pkt 5 (trafikksikkerhet og miljø) at "Bydelsutvalget er opptatt av fortsatt satsing på trafikksikkerhet og bedring av nærmiljø gjennom fullføring av sykkelveinett, redusert tomgangkjøring av biler og fjerning av biler fra gateplan". Bydelsutvalget ønsker å legge til rette for konvertering av overflateparkering til underjordiske parkeringsanlegg og oppfordrer aktuelle kommunale etater om å se på mulighetene for å legge til rette for slike løsninger fremover.

Konvertering av overflateparkering til underjordiske parkeringsanlegg kan være løsningen som gjør det mulig å tilrettelegge for god fremkommelighet og sikkerhet for syklende i den indre byen.
3. Bydelsutvalget mener det er viktig å legge til rette for både flere ordinære sykkelparkeringsplasser og bysykkelplasser, og oppfordrer til valg av kombiløsninger med begge sykkeltyper på samme plass.
4. Bydelsutvalget støtter Samferdselsetatens oppfordring til publikum om å melde inn behov for sykkelparkeringsplasser på Samferdselsetatens nettsider. Bydelsutvalget oppfordrer i tillegg også Syklistenes landsforening til å komme med samme innspill.
5. Estetisk oppgradering og utvikling av byens torg og møteplasser vil stå sentralt i årene som kommer. Bydelsutvalget mener at mange av plassene i bydelen og byen dessverre har fått et noe brokete innhold, fylt opp av elementer tilsynelatende uten planmessighet. Bydelsutvalget mener derfor at det er viktig at sykkelparkeringsplasser anlegges planmessig og på en måte som ivaretar også det estetiske uttrykk. Videre er det viktig å legge til rette for sykkelparkering som ikke hindrer siktlinjer eller fri tilgjengelighet. Bydelsutvalget har tidligere uttalt i sak om sykkelparkering i Sentrum, at en i større grad i sentrale sentrumsområder bør vurdere å etablere sykkelparkering under tak eller sykkelparkeringshus, da dette kan være den løsningen som best sørger for en trygg og sikker sykkelparkering og som samtidig best ivaretar det estetiske uttrykk.

Tone Frønes
bydelsdirektør

Vedlegg:

1. BU sak 33/2006 Sykkelparkering ved 9 målepunkter. Forslag til prioriterte tiltak 2006.
2. BU sak 57/2007 Forslag til nye sykkelparkeringsplasser i bydelen
3. BU sak 176/2007 Ullevålsveien - etablering av tosidig sykkel felt - reguleringsplan
4. Oversiktskart, eksisterende sykkelparkeringsplasser
5. Kart bysykkelplasser i bydelen og i sentrumsområdet

Sak 14/09 Bislet Bad, Pilestredet 60 - forslag om fredning i medhold av kulturminneloven - høring

Arkivsak: 200900193

Arkivkode: 842

Saksbehandler: Elin Løvseth

Saksgang	Møtedato	Saknr
Ungdomsrådet	24.03.09	11/09
Oppvekst- og kulturkomiteen	25.03.09	13/09
Miljø- og byutviklingskomiteen	25.03.09	14/09
Bydelsutvalget	31.03.09	37/09

BISLET BAD, PILESTREDET 60 - FORSLAG OM FREDNING I MEDHOLD AV KULTURMINNELOVEN - HØRING

Sammendrag:

I medhold av lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 §§ 15 og 19 jf. § 22, jf. forskrift av 9. februar 1979 nr 8785 om faglig ansvarsfordeling mv etter kulturminneloven § 12 nr. 1. foreslår Byantikvaren i Oslo å frede Bislet bad, Pilestredet 60, gnr. 217, bnr.264, Oslo kommune. Forslaget om fredning etter § 15 omfater Bislet bad med eksteriør, interiør, deler av fast inventar, løst inventar jf. spesifisert i liste. Det foreslås videre å frede et område omkring med hjemmel i § 19, for å sikre virkningen av bygningen i miljøet.

Saksframstilling:

Bakgrunn for saken

Byantikvaren varslet 04.07.2003 oppstart av fredning av Bislet bad av hensyn til anleggets høye nasjonale kulturminneverdier. Bakgrunnen for dette var det varslede salg av badet. Det innkom ingen merknader. 4. mai 2005 takket Oslobadene for seg på Bislet bad, etter nesten 85 års drift i kommunal regi. Bislet bad ble overdratt fra Oslo kommune til Thongård AS v / Olav Thon

01.06.2005. Etter kulturminneloven § 22.4 fattet Byantikvaren 02.11.2006 vedtak om midlertidig fredning av bygning og interiøret. Dette på grunn av oppstart av arbeider i bygningen som ikke var avklart med Byantikvaren, samt i påvente av sluttbehandling av saken om permanent fredning.

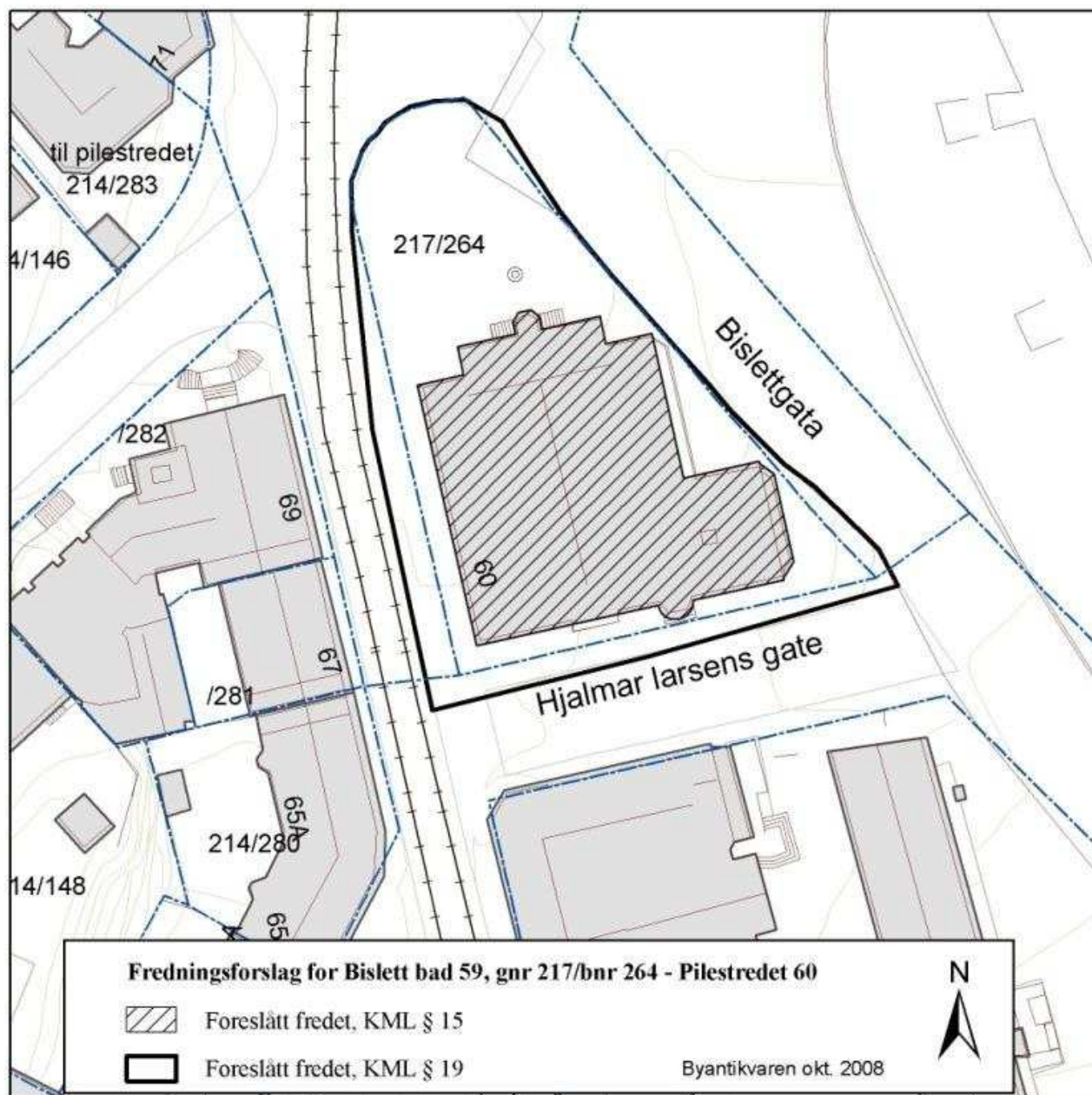
Omfanget av fredningen

Fredningen i henhold til lov om kulturminner § 15 omfatter:

- Bygningens eksteriør.
- Bygningens konstruksjon med tilhørende bygningsdeler.
- Bygningens interiør med hovedstruktur, rominndeling og faste bygningselementer som trapper, dører, vinduer, glassmaleri, originale vegger, overflater med blant annet fliser og terazzogulv osv.
- Svømmehallen med basseng, galleri og tønnehvelv, himling med overlysvinduer, samt alle overflater og elementer.
- Skiftekabiner av malt tre, i svømmehallens første og andre etasje.
- Inngangspart, foajé, venterom, alle trapperom.
- Løst inventar som originale benker, bord, stoler osv, spesifisert i liste.

Fredningen i henhold til lov om kulturminner § 19 omfatter:

- Trær og skulpturen ”Efter badet”
- Arealet rundt bygningen

Formålet med fredningen

Formålet med fredning er å sikre Bislett bad som Kristianias første offentlige badeanstalt med innendørs svømmeanlegg, innviet 1. oktober 1920. Bislett bad ble oppført som en solitærbygning og er et arkitektonisk, kultur- og sosialhistorisk verdifullt anlegg med stor miljømessig betydning for hovedstaden. Med unntak av malingen fremstår bygningens eksteriør i dag tilnærmet uforandret fra åpningen. Fredningen av bygningens interiør og eksteriør skal sikre bevaring av bygningens opprinnelige arkitektoniske uttrykk. Både hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen, så som vinduer og dører, materialbruk og overflater, skal opprettholdes. Fredningen skal sikre anleggets opplevelses og dokumentasjonsverdier. Det er en intensjon at fredningen av bygningen skal kunne forenes med videre drift som bad, slik at man også i fremtiden skal kunne oppleve en historisk badeanstalt.

Formålet med fredningen er å sikre eiendommens kulturhistoriske verdier. Ny virksomhet må ta hensyn til lokalenes kvaliteter, og en forståelse av de tålegrenser som defineres på bakgrunn av formålet med fredningen. Dette må gjenspeiles i både omfanget av tilpasninger og forventet slitasje knyttet til ny bruk.

Fredningsbestemmelser

De følgende fredningsbestemmelsene er fastsatt med hjemmel i lov om kulturminner § 15. Bestemmelsene gjelder i tillegg til kulturminnelovens bestemmelser om vedtaksfredede kulturminner fra nyere tid samt forskrift om faglig ansvarsfordeling.

1. Riving

Det er ikke tillatt å rive bygningen, deler av denne eller konstruksjoner og bygningsdeler.

2. Ombygging

Det er ikke tillatt å bygge om bygningens eksteriør eller interiør. Det innbefatter konstruksjon, rominndeling, faste bygningselementer og overflater.

3. Inventar

Fredningen omfatter alt fast inventar i de fredede interiørene, samt løst inventar som er listet opp ovenfor.

4. Utskifting av materialer mm

Utskifting av bygningsdeler eller materialer, forandring av overflater eller annet arbeid utover vanlig vedlikehold på bygningens eksteriør eller i de interiører som omfattes av fredningen, er ikke tillatt.

5. Tilbakeføring

Tilbakeføring til opprinnelig eller tidligere utseende kan tillates når det foreligger en avveiet, kulturminnefaglig begrunnelse, og under forutsetning av at tiltaket kan gjøres på dokumentert grunnlag og etter godkjennelse av forvaltningsmyndighet.

6. Vedlikehold

Vedlikehold og istandsetting skal utføres med tradisjonelle materialer og metoder tilpasset bygningens egenart og opprinnelige bygningstekniske løsninger, og på en måte som ikke reduserer bygningens arkitektoniske og kulturhistoriske verdier.

7. Området fredet etter §19

Innenfor det fredede området må det ikke settes i verk tiltak eller bruksendring som kan forandre områdets karakter eller på annen måte motvirke formålet med fredningen. De eksisterende trærne skal bevares eller erstattes med nye trær når de går ut. Skulpturen kan flyttes, men skal ha en plassering på plassen foran hovedinngangen til Bislet bad.

Følger av fredningen

Fredningen medfører at det må søkes om tillatelse til å sette i verk alle typer bygningsmessige arbeider og utomhusarbeider utover vanlig vedlikehold innenfor det fredede området. Søknad om tillatelse skal sendes rette kulturminnemyndighet som avgjør om tiltaket kan iverksettes. Er det tvil om et tiltak er å anse som vanlig vedlikehold, skal rette kulturminnemyndighet kontaktes.

Det grunnleggende prinsipp for det løpende vedlikehold av fredede bygninger er å bevare mest mulig av de opprinnelige eller eldre bygningselementene og detaljene som dører, vinduer, listverk, gerikter og overflatebehandling. Vedlikehold av fredede bygninger skal så langt som mulig skje i samsvar med opprinnelig teknikk, utførelse og materialbruk, og for øvrig i samsvar med fredningsbestemmelsene.

Det er eier som har ansvaret for det løpende vedlikehold av fredede bygninger, anlegg og områder. Det er imidlertid anledning til å søke fylkeskommunen om tilskudd til vedlikehold og istandsettingsarbeider. Dersom krav i medhold av kulturminneloven § 15 a virker fordyrende på arbeidet, skal det gis helt eller delvis vederlag for utgiftsøkningen.

Byantikvarens vurdering av kulturminnet

Bislet bad ble oppført for Kristiania kommune i perioden 1917-1920. Bislet bad var på 1920-tallet et av de mest avanserte og moderne badeanlegg i Norden. Bygningen er frittliggende og utgjør en vesentlig del av plassrommet ved Bislet stadion.

Det er gjennom årenes løp gjort flere endringer ved badet, og de mest omfattende endringene i interiørene har skjedd i forbindelse med en stor rehabilitering av badet i årene 1986-87.

Byantikvaren påpekte i forkant av denne rehabiliteringen, at interiørene ikke måtte endres, men derimot istandsettes og tilbakeføres etter antikvariske retningslinjer. Byantikvaren ble imidlertid ikke rådført i den videre rehabiliteringsprosessen og det ble utført en rekke uheldige endringer i interiørene. Totalt sett kan Bislet bads interiør og eksteriør karakteriseres som godt bevart i henhold til opprinnelig situasjon. Til tross for at en del endringer har blitt foretatt i senere år, vurderer Byantikvaren at Bislet bad er en bygning med høy bevaringsverdi. Badet representerer høy arkitekturhistorisk verdi og kulturhistorisk verdi som byens første offentlige, innendørs svømmehall. Det knytter seg tilsvarende betydelige verneinteresser til både eksteriøret og interiøret.

Den videre behandling av fredningsforslaget

I henhold til kulturminneloven § 22 nr. 3 skal forslaget legges frem for kommunestyret før vedtak om fredning treffes. Så snart perioden med offentlig ettersyn er utløpt, vil eventuelle innkomne merknader bli oversendt kommunen, ved Byrådsavdeling for byutvikling. Høringsuttalelsene og kommunestyrets behandling vil bli innarbeidet i en ny vurdering av fredningsforslaget i forbindelse med den avsluttende behandlingen hos Riksantikvaren.

Bydelsdirektørens vurdering

Bydelsdirektøren er enig med Byantikvaren i at Bislet bad, som byens første offentlige innendørs svømmehall, er en bygning med høy bevaringsverdi. Bydelsdirektøren har ingen kommentarer til omfanget av fredningsforslaget. Da høringsperioden ennå ikke er utløpt kjenner bydelsdirektøren ikke til andre høringsuttalelser i saken, men antar at de overveiende vil være positive til fredningsforslaget. Bydelsdirektøren antar imidlertid at eier vil kunne ha innsigelser til elementer i fredningsforslaget. Dersom eiers høringsuttalelse foreligger før bydelsutvalgets behandling av saken vil denne bli ettersendt bydelsutvalgets medlemmer.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget er enig med Byantikvaren i at Bislet bad, som byens første offentlige innendørs svømmehall, er en bygning med høy bevaringsverdi. Bydelsutvalget har derfor ingen kommentarer til omfanget av fredningsforslaget.

Tone Frønes
Bydelsdirektør

Vedlegg:
Høringsdokument fra Byantikvaren

REFERATSAKER

Periode: 19. februar 2009 - 25. mars 2009

Sak nr.	Arkivsak	Tittel
5/09	200800501-16	Sognsveien 8 gnr 47 bnr 64 og gnr 44 bnr 196 - Vestre Aker skogen - bemerkninger
6/09	200501204-60	Vedtak vedrørende beboerparkering - Bydel St. Hanshaugen
7/09	200900544-1	Innspill på steder for sykkelparkering